

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy órára ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy órára ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

nyitászor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Kardbojt és kalapács.**
- Katasztrófa-politika.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf.
- Mészárlások és ütközések.**
- Megsemmisült történelmi okmánytar.**
- A dalegylet vig napja.**
- Egy bukott ember, aki hazajött szét.**
- Öngyilkos tűzér főhadnagy.**
- Pórujart pénzügykomiszárius.**
- Katonatiszti affér egy osztrák főherceg miatt.**
- Meggyilkolt menyasszony.**
- Bélyegsikkasztás miatt elbocsátott irnokok.**
- Zsarolásért elcsapott adótiszt.**
- Rémület az uszodában.**
- Tárcza: Három csók.** Irta: Faragó Jenő. —
Néma szerelem. Irta: Fodor Erzsike.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

Kardbojt és kalapács.

Arad, július 14.

Divattá vált az utóbbi időben az iparosokért „tenni valamit.” A lapok vezércikkeket irnak, nagy urak tósztokat mondanak az ipar érdekében, úgy, hogy szinte kész komolyan venni az ember a nagy iparpártolást és észre se veszi, hogy alapjában véve az egész nem egyéb egy muló divatnál, amelyben van némi jóakarát is, de amelyben mégis csak több a hóbort.

Lapunk belsejében egy hirt közlünk arról, hogy az országos iparegyesület fel-

terjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben közbenjárását kérte arra nézve, hogy az egy éves önkéntességi intézmény az ipari szakiskolák végzett tanulóira is kiterjesztessék.

A miniszter az egyesület kérelmét nem találta teljesíthetőnek, s a visszautasítást azzal indokolta meg egyebek között, hogy az önkéntességi intézmény a tartalékos tiszti minősítéssel áll szoros kapcsolatban, mely minősítés magában rejti a csiráját annak, hogy az ipari szakiskolákat végzett tanulóknak oly ambíciókat keltsen fel, melyek őket rendeltetésüktől, az ipari foglalkozástól elterelhetnék.

Vagyis, az iparos, ha egyszer netalán tartalékos tisztté avansálna, rögtön elrugná magát a vésőt, furót és fölcsapna urnak, rettenetes nagy urnak, aki gyalut, kalapácsot egy világért se vehetne kezébe, mert lám az ipar minisztere is összeférhetlennek találja azt a tiszti kardbojttal.

Aki ur, az ne legyen iparos, aki pedig iparos, az ne vágyakozzék a katonaságnál magasabbra a kutyamosói rangnál, amely hivatalnak, ha tisztességgel megfelelt, három esztendő leteltével mehet haza a műhelyébe, vagy gyárába és zenghet hálaimát az „irányadó köröknek”, hogy végre valahára a magyar iparosra is rávetették szemüket a kegyelmes urak, és utaznak, tósztoznak a magyar ipar érdekében.

Hja, az iparosokért beszélni és az iparosokért tenni valamit, az két dolog.

Valami ötven esztendővel ezelőtt talán mi se irtunk volna cikket róla, hogy a miniszter ur olyan hosszú vonalat húzott az ipari foglalkozás és a tiszti kardbojt közé. Ötven esztendővel ezelőtt, mikor az iparos ifjuságot a faluról-falura járó wanderburschok képezték, valószínűleg senki sem ütközött volna meg a miniszter indokolásán széles e hazában, mert ugyan kinek is jutott volna eszébe társadalmi kvalifikációt adni egy sereg züllött, hazátlan kéregetőnek, akiknek nagyrésze irni-olvasni nem tudott, sőt nem ritkán a mesterségét sem értette.

Igen ám, csak hogy azóta sok víz lefolyt a Dunán. A váltakozó kormányok kiváló sulyt fektettek rá, hogy az ország különböző pontjain ipari szakiskolák létesüljenek, ahova a növendékek csak a középiskolák alsóbb osztályainak bizonyítványával léphetnek be; az iskolákban működő tanerők pedig többnyire okleveles mérnökök, vagy középiskolai tanárok, s így mindenképpen hivatottak arra, hogy valóban művelt iparosokat neveljenek; olyanokat, akiket nem alacsonyít le a kézzel való ipari munka, hanem akik igenis a maguk képzettségével fölemelik, előkelővé teszik az ipari foglalkozást.

Ezek számára kért az országos iparegyesület önkéntességi jogot, és ezekre mondta ki a miniszter, hogy az önkéntesi jog élvezésére nem alkalmasak.

TÁRCZA.

Három csók.

Irta: Faragó Jenő.

I.

Akár egy operettbeli princz, úgy szöktetem meg a feleségemet a gratuláló és kondoleáló rokonok és barátok köréből. Mikor már a kupéban ültünk, kaptam meg az első hitvesi csókot és elragadtatva plagizáltam ezt az általános ismert mondást:

— Enfin seul . . . Végre egyedül.

Kíváncsi szemeim nem zavarták boldogságunkat, jóakaró mamák, tantik, kuzinok és mindkét nembeli ifjúkori játszótársak nem ellenőrizték pillantásainkat, szavainkat.

Ah, mennyi nehéz órát, napot kellett kereszttül élnünk, míg a boldogító magány kettős részeseivé lettünk. Hányszor kellett jéghideg arcczal palástolni a forrongó, lázongó szívet, amikor „ő” odaült a zongora mellé és pajkos kedvességgel játszotta azt a búbajos melódiát:

„O ich Dich liebe
Fragst Du, mein Herz?”

Tenyereim közé hajtottam ilyenkor a fejemet és eltűnődtem, elálmodoztam erről az óráról, erről a percéről, a mely most következett.

Végre egyedül! . . .

Mariska szótlanul ült mellettem, kíváncsi nagy szemei kitekintettek a sötét, ködös vi-

dékbe és én hallani véltem szívének dobbanását.

Ah, mennyire is szeretem ezt az aranyos teremtetést itt az oldalomon! Elmondjam-e neki újra, elmondjam-e számtalanszor? Minek? Hiszen látja, érzí, tudja, hogy szeretem! Amióta együtt koptattuk az iskola padját, amióta kinőtünk a gyermekcipőből: azóta datálódik már a mi nagy szerelmünk.

Mert nagy szerelem ez a miénk! . . .

Elmondom neki mégis, elmondom számtalanadszor: hadd örüljön a jövőnek, a mult méseit hallgatva.

II.

Emlékszel-e még, Mariska?

A papa meg a mama nem voltak odahaza. Mi főzőcskét játszadoztunk és roppant örültünk neki, hogy a szobaleány nagyságos urnak, meg nagyságának szólított bennünket.

Egyszerre csak összevesztünk a papirból készült csokoládé-tortán, hiába kértelek, hiába hivtalak, nem akartál többé a játékasztalhoz ülni és olyan édesen haragudtál, akár egy „igazi” fiatal asszony. Pedig te voltál az én „kis feleségem” és én szótlanul néztem, könyörtelenül láttam, mint szorítod durczás, szöszeke fejedet két kezedbe, mint sirdogálsz hosszasan, keservesen.

A szobaleány el-elnézte ezt a mi szomorúságra hajló játékunkat és mikor már megsokalta a te pityergésedet, ki akart bennünket békíteni.

De hiába volt minden.

Te nem hallgattál sem az én, sem az ő kérő szavaira és kétségbeesésemben én is elkezdtem pityeregni. Nyilván rokonszenvből sirt velünk a jó Sári is.

En odatérdeltem elibéd s előhozakodtam mindennel, a mivel szivedet megbékíteni reményeltem.

— Tudod, a multkor is neked adtam a mézeskalács szívemet, melyet a tanti hozott bucsukor. Hát azt a sok szilvás kenyeret, a csukkedliket, meg a nagy csokoládó majmot is elejtetted már?

Te csak sirtál, pityeregtél tovább. A Sári megunta a dolgot és ott hagyott bennünket. Ekkor aztán kirukkoltam a tromffal.

— Hát nem szeretsz te engem, — Mariska?

Felelet helyett nevetve, kaczagva ugrottál felém, hogy átölelj, megcsókoldj.

Es azután nem is sirtunk többé, sem te, sem én, sem Sári! . . . Emlékszel-e még, Mariskám?

Beszélek-e tovább?

Egyszer zsuron voltunk. Zongoráztunk, énekeltünk, táncoltunk. Máiig sem felejtetem el, milyen jó habostésztát kaptunk az uzsonnához.

En még a zsebeimet is megtöltöttem, hogy neked kedveskedhessek majd veled.

Mi sem természetesebb, mint a habos sütemény összeolvadt a zsebemben, a miért aztán te kicsufoltál, kineveltél.

Pedig, és ez a legfigyelemreméltóbb a dologban, az iparegyesület nem is az urhatnáság szempontjából kérte, amit kért, hanem egy józan cél szem előtt tartásával: hogy t. i. az ipariskolát végzett ifju négy esztendei szakképzés után ne akadályoztassék meg három esztendőre iparának tökéletes elsajátításában. Nem a tisztí kardbojtra éhesek a mi képzett iparos ifjaink, csak azt akarják elérni, hogy katonai szolgálatidejük egy évre szállitassék le.

Es a honvédelmi kormánynek egyáltalán nem kellene járatlan utakon haladnia ez ügyben, mert hisz a külföld hasonló ipari intézetei már rég óta megadják növendékeiknek az egyéves önkéntességi jogot, esúpan annyiban akadékoskodik ezeknél a katonai czopf, hogy az iparos-önkéntesekből nem lehetnek tartalékos tiszték. Ha most csinálták volna e törvényeket, bizonyára kimaradt volna belőlük ez utolsó passzus is.

Ezért tiltakozunk tehát határozottan és ismételten a kereskedelmi miniszter leirata ellen, és követeljük sürgősen a magyar nemzet egyik legéleterősebb társadalmi osztálya: az iparos osztály nevében, hogy az országos iparegyesület kérelme behatóbb megfontolás alá vétesék és művelt ifjainknak az egyéves önkéntességi jog és a tisztí kardbojt még akkor is megadassék, ha különben iparosok is.

Ő Felsőge a király az ipar terén szerzett érdemek elismerésül nem egyszer ajándékozta alattvalóinak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét és a magyar nemességet. Az a kérdés, kevesebb-e e két kitüntetés a tisztí kardbojtnál? Ha igen, akkor a Ferencz József-rend és a magyar nemesség nem lehet kitüntetés azokra nézve, kik a hadsereg tényleges szolgálatában állanak. Ha pedig nem kevesebb, akkor iparosokból is lehetnek tartalékos tiszték.

Egy miniszteri közbenjárás ugyan közölhetné, hogy az ipar és kereskede-

lem terén szerzett érdemek felsőbb helyen egyáltalában ne találjanak elismerésre. Hanem amíg a legfőbb hadur a saját nevével elnevezett rend lovagkeresztjével teszi az iparost, addig nem válik szégyenére a kalapács a tisztí kartbojtnak sem.

Katasztrófa-politika.

Arad. július 14.

Ausztriában ismét szegényebbek lettek egy reménnyel. Tegnap küldték szét a jelentést, hogy Körber dr. miniszterelnök Ischlbe utazott az uralkodóhoz, hogy megnyerje beleegyezését a birodalmi gyűlés házszabályainak módosításába.

Ez a módosítás ama rendeleti jog segítségével menne végbe, melyet Ausztriában a nyilvánosan minden párt által oly szenvedélyesen elátkozott, litokban azonban e pártok mindegyike által áldott 14. szakasz nyújt a kormánynak az alkotmány értelmében.

Egyes lényeges részletek máris is nyilvánosságra jutottak: az új házszabályok, melyek fölött a birodalmi gyűlés csak igennel, vagy nemmel szavazhat, az angol, francia és magyar parlamentek házszabályaira támaszkodnak; így a jelentés, melyet már ma nyomon követ a czáfolat. Pedig parlamenti határozatokat érvényesen alkotó többséget a régi ügyrend megtartása mellett képzelni sem lehet, mely ügyrend a legjelentéktelenebb kisebbségnek megadja a lehetőséget, hogy obstrukció által minden parlamentáris munkát megbenítson.

Tehát többség nélkül nincs parlament, a mint megfelelő házszabályok nélkül nincs többség. Ilyen ügyrendet pedig Ausztriában a pártok megegyezéséből lehetetlen alkotni, mert mindegyik azt akarja, hogy az obstrukció eszközeit csak a többiekől vegyék el, de neki magának hagyják meg, hogy a sejtett vagy félt esetre kéznél legyenek.

A kezdeményezés, úgy kellene hinnünk, itt csak részrehajlatlan, parlamentáris többségre utalt részről indulhat ki. Ha pedig egyszer létezik egy ilyen házszabály, akkor azt az

ügynevezett „dolgozni akaró“ többség, mely odaát, ha csak lappangva is, de állítólag mégis létezik, bizonynyal nem fogja visszautasítani, hanem arra használni, hogy egy nyelvtörvény jöjjön létre, melynek felállításával odaát minden nemzetiségi viszály megmérgezett forrásának gyorsan ki kellene apadnia.

De a legjobb nyelvtörvény mellett sem fognak önkényt beállni a viszálykodó pártok, holott tudvalevőleg egy nekik tetsző javaslat legmarkansabb alapvonalai fölött már történetek megállapodások, — nem pedig azért, mert félnek a felelősségtől a felizgatott választótömegek előtt. De csendes meglepéssel engednék a törvényt a többség által magukra kényszeríteni. Ezzel végre elő lenne idézve a nemzetiségi béke kezdete és hathatos kezesség lenne adva Ausztria állami individuálitásának, állami egységének további fennállása mellett. Ámde az elengedhetetlen előfeltétel mindig az marad, hogy egy parlamentáris többségnek tegyék lehetővé a munkát.

Az osztrák viszonyok mellett persze az sincs kizárva, hogy rövid idő múlva ismét a czáfolatot fogják megczáfolni. Hisz ott az, ami tényleges, szétfolyik a hatalom birtokosainak ujjai alatt, míg a legkevésbé valószínű csakhamar valóságos tényé lehet. Éppen ezért óvakodni fognak odaát katasztrófa-politikára, — melyet ma már józanon nem is lehet többé politikának nevezni — bizni magukat, hanem a törvény szerint rendelkezésre álló időn belül gondosan tapogatózó kísérleteket fognak tenni azzal a kitűzött czállal, hogy a katasztrófát az alkotmányra vonatkozólag elkerüljék.

Hogy az alkotmányosság, a parlamentarizmus mily drága vagyont rejt magában, tapasztaltuk azokon a buzgó fáradozásokon, melyekkel Belgium, a hatalmas Németország s legújában ismét Olaszország a parlamentáris kormányzatot megóvni iparkodott, a mely országok vezérpolitikusi a döntő pillanatban megtudták menteni hazájukat azoktól a nagy veszedelmektől, melyek a parlamentárizmust fenyegették s a melyek gátat vetettek az elé, hogy az ország háboríthatlanul fejlődjék tovább a kulturális haladás pályáján. (L.)

Pedig akkortájt én nagyon szerettelek téged

Verseket irtam „Hozzá“ meg „Tőled“, regényeket, drámákat követtem el, a melyeknek te voltál hősnője, muzsája. Es te hűségesen elolvastad az én halomszámra keletkező verseimet, a regényeket, a drámákat.

Mégis, hányszor-hányszor megbosszantottál, megbántottál — mulatságból, szerelemből. — Ugy tettél a Gabiék zsurján is. Istenem, mennyit is szenvedtem én akkor te miattad, Mariskám.

Téged megszállt akkor az ördög, hogy folytonosan az én felszégességemet és az én ostobaságomat gunyoltad, nevetted. Hiszen nem is volt csoda, hogy én végső elkeseredésemben Etuskához pártoltam át, neki bókoltam, sőt a zálogosdinál meg is csókoltam, mire aztán te szörnyen megharagudtál.

Hazamenet szóltanul ballagtunk egymás mellett, csak mikor már a lépcsőházba értünk, törtém meg a jeget, ezt a kérdést koczkatatva:

— Mit szólnál te, Maris, ha én most megcsókoltalak?

— Hiszen csak azt próbálja meg! — szóltál te fenyegetőzve.

Es én megpróbáltam! Te pedig nevetél, kacagtál.

A harmadik csókot magad adtad, játszadozva, kedveskedve.

A színházból tértem haza a minap és nálatok maradtam vacsorára.

Te jókedvben utánoztad a vasgyárost, meg

a vasgyárosné és a többi szinpadi alakot mind és annyira elragadtál, hogy egyszerre csak én is veled játszottam.

Elparodizáltuk azt a jelentést, hogy:

— Ez az ön lakosztálya, Madame; ez pedig az enyém! Adieu!

Erre pedig te szemérmes mosolygással azt proponáltad, hogy hát játszuk el a végjeleneget is.

En mégértettelek és — megcsókoltalak tüzzel, szenvedélylyel.

Emlékszel-e még? . . .

III.

Most pedig mi itt vagyunk egyedül boldogan!

— Szeretsz-e Mariskám? . . .

Felelet helyett odasimulsz hozzám és csak annyit mondasz:

— Egy, kettő, három:

Es meg csókolsz egyszer, kétszer, háromszor.

Néma szerelem.

Irtá: Fodor Erzelke.

A nap aranszinbe vont a erdőt. Távoli kürtnek hangja hangzott a légben s a közeli barátok kolostorának toronyórája hetet ütött.

Egy kidölt tölgynek törzsére támaszkodva állt Nóra, a kastély kisasszonya, A kolostor felé bámult, a honnan halkán, zsongva, a „Te Deum laudamus“ hangjai hallatszottak hozzá.

Figyelt. Nem e hangokat hallgatni jött ide, hanem egy más hangot, melyért minden alkotkor ide zarándokolt. A páter Lorenzo estimáját kívánta hallani. Mert páter Lorenzo estenként lejön az erdei kerthez és ott térdelve küldi az ég felé a fohászt. Ót látni, hangját hallani jött ide Nóra. Ma utoljára.

Még korán volt a nap még csak most szállt a hegyek mögé, megaranyozva sugaraival a zárda komor falát.

A leány elmerengve gondolkodott. Ma van utoljára itt, egy hosszú év óta.

Egy évvel ezelőtt volt . . . Ő virágot szedett, vadvirágot, hogy azt koszoruba kötve a keresztre helyezze el. Estefelé volt, szép langyos nyári alkony. Összeszedte virágait, elment a kereszthez, hogy arra letegyje koszoruját. Minden este így szokta volt. Virágot vitt és azután elbeszélgetett az öreg páter Seraphinnal, a zárda egyik szerzetesével, ki szintén ott végezte ájtatos fohászadásait. De akkor nem volt ott az öreg. Pedig a kolostor harangja már megkondult és a barát nem érkezett.

Várta; senki se volt a kökeresztnél és ő letéve virágait, nézegette a kereszt talpazatára vésett neveket, a kirándulóknak, arra járóknak nevét. Aztán visszafordult, hogy haza menjen, korábban, mint máskor, mert nem volt ott az öreg Seraphin, kivel beszélgetett volna.

A mint visszafordult, megpillantotta az ösvényen a barátot, a mint csuklyáját szemére huzva közeledett.

Felé intett a kalapjával és hangosan kiáltotta:

— Jó estét, páter, későn jön ma. Éppen

tartózkodtak a Margit-szigeten és számtalan vers, novella, tárczacikkkel örökíti a szűz király-leány bájos otthonát.

Most már könnyebb lesz az átjutás s ha veszt is elegáncziájából a sziget, emelkedni fog a jövedelem s a *miseria plebs* is boldogan fürdik majd az ozondus levegőben, a melyért végre is nem kell pénzt adni. Micsoda kelete lesz majd a képes levelezőlapoknak és még kukutyinba is elmennek a vizesést ábrázoló Ansichts-ok; mert dehogy mulasztaná el a Marcsa, hogy ne küldjön egyet az *édes szülőknek*, nagy ákombák betűkkel írva a sima kártyára, hogy: *Tisztölöm, csókolom és jó egészséget kívánok*. Hát a hadfiak. Azok is csak megemlékeznek majd a *hazabéli* leányokról és elküldik a tündérsziget látképét.

Uj, friss élet indul meg az uj hid megnyitása után. Kevésbé előkelő, de vigabb, eleve nebb, Mert hát a szegény ember, a ki keserves munkával keresi meg a mindennapit, az vasárnap akar is, meg tud is mulatni.

Mészárlások és ütközetek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, július 14.

Akár a boxer-vezérek ravasz ígéreteit olvassuk, a melyekkel Európát elámitani akarják, akár a mérsékelt elemek, pl. *Li Hung Csang* biztató telegrammjait, rövid időre nyujtanak azok vigasztalást. A *pekingi idegenek közül*, mint azt az ujjab táviratok ismét megerősítik, *már senki sem él*. A czáfoló jelentések, a melyeket sikerült az európai sajtóba csempészniök, arra mutatnak, hogy Kína gondolkozó emberei fölismerték a pekingi vérfürdő politikai fontosságát és számolni tudnak annak következményeiről.

A meszárlások még egyre tartanak. Nincs benne kétség, hogy a jövő hét folyamán ismét eget-földet és békét ígérnek a mérsékelt elemek, sőt lehet, hogy maga *Tuan „császár“* is ünnepélyes fogadalmat tesz, hogy megvédi az európaiakat, de hogy ez ígéretek közül csak egyet is beváltanak, arra nincs reményünk. Még fihér embert látnak a fanatikus boxerek, le nem csillapodnak. A „császárhatnám“ demagógok pedig sokkal önzőbbek, semhogy e fékevesztett tömegeket a saját hatalmi céljaikra föl ne használnák.

Talán még ennél is aggodalmasabb körülmény, hogy az európai hadakat bal-szerencse kíséri. Az egyes ütközetekről érkezett eddigi jelentések inkább a boxerek győzelmét sejtetik s úgy látszik, hogy az európaik szorult helyzetben vannak. Szinte komikus dolog, ha ezzel szemben Európa készülődését nézzük s azt olvasuk pl. hogy egy olasz század Kinába indult és a lakosság lelkes tüntetésekkel kísérte ki a vasúthoz. Nem lelkesedés kell ahhoz a századhoz, hanem még töméntelen sok század, ha járatlan, ismeretlen földön egy négyszáz millió fanatizált lakóval tömött birodalom ellen akar küzdeni.

Kína hadállása, úgy látszik, eléggé kedvező, nem is viszi minden eszközét harcra. Ágyuból még arra is jut, hogy az idegen polgári elemeket pusztítsa velök.

Az ujjab eseményekről a következő táviratok szólnak:

Ágyúzzák a követségeket.

London, július 14.

Sanghaiból érkező távirati jelentések szerint e hó 7-én a pekingi angol követség palo-

táját ágyúkkal lövöldözték. Angliában a legkisebb kétség sem forog fönn az iránt, hogy az összes európai követségeket legyilkolták.

A boxerek ismét győztek.

London, július 14.

A Daily Express jelenti: Tiencinből érkezett távirati jelentések szerint a kínaiak a versenytér mellett egy háznál hat ágyut, a Dickmeous-villánál szintén hatot állítottak föl és ezekből szakadatlanul lövöldöznek. Az európaiak hadi állásai már tarthatatlannokká lettek.

London, július 14.

A boxerek, fölhasználva az európaik zavarát, megszállták a mértékletességi egyesület házát, s onnan valóságos golyózáport szórtak az európaiakra. A folyó Tiencsin alatt teljesen hajózhatatlan. A kínaiak másfelé terelték a folyó felső folyását s a vasutak javarésze is a boxerek hatalmában van.

Egy század indulása Kinába.

Róma, július 14.

Ma délelőtt egy bersaglievi század Nápolyba ment, hogy onnan Kinába hajózzon. A század elutazása lelkes tüntetésekre adott alkalmat. Egy egész ezred és sok tiszt kísérte a katonákat a pályaudvarra, a lakosság egész uton tüntetett a katonák mellett.

Amerika aggódik.

Washington, július 14.

Goodnov sanghaji amerikai főkonzulnak az a jelentése, hogy a pekingi követségeket július 7-én bombázzák, nagy aggodalmat kelt. A külügyminiszteriumban azt hiszik, hogy a követeket meggyilkolták.

A kantoni amerikai konzul azt táviratozza, hogy *Li-Hung-Csang* lemondott arról, hogy északra utazzék. Szerdán *Vu-Ting-Fang* idevaló kínai követ *Hay* külügyminiszternek egy siferes táviratát küldte Pekingbe *Conger* amerikai követnek és kijelentette, hogy választ szeret, ha a követ még életben van.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A pórul járt pénzügyi miszérius, bohózat Este: A görög rabszolga, operette.

Hétfő: Családi örömök, vígjáték.

* **Japánok Aradon.** A jövő héten Aradnak exotikus élvezetben lesz része. A nyári színházban egy 10 tagból álló japán társaság fog vendégszerepelni, mely *Riogoku* vezetése alatt legutóbb Karlsbadban működött nagy sikerrel. A társulat mostani szervezetében már csak Aradon fog játszani, mert tagjainak egy része augusztusban visszautazik hazájába: a keleti szigetországba. *Riogoku* társulatának mutatványaihoz igen fényes jelmezek és eszközeik vannak több mint 3000 dollár értékben. Hosszabb ideig tartó műsorukban kiválóan érdekesek a bambuszszal végzett egyensúlyzó gyakorlatok a lábakon és a vállakon, tornamutatványok a vállra állított bambuszrudakon, ernyő és legyezőjátékok lábakkal és jongleurmutatványok tárgyakkal és emberekkel. Bár egy ilyen nagy társaság vendégszerepeltetése *Leszkay* igazgatónak nagy anyagi áldozatába került, a színház rendes olcsó helyérai változatlanul maradnak meg. A japániak első föllépte hétfőn este lesz. Ugyanakkor lép fel először vendégként az aradiak kedvelt színművésze: *Szendrey* Mihály, a kassai színház igazgatója. Hennequin kedves vígjátéka a *Családi örömök* kerül vele színre.

* **A csepürágok** ma már hatodszor léptek fel a nyári színpadán és a közönség

még fokozódottabb érdeklődéssel kíséri a cirkusz népség komikus históriáját. *Felhő Rózi* és *Rédei Szidi* ma is lelkesítettek mindenkit. *Felhő Rózi* a második felvonás farkas balladájával, és *Érezkövivel* énekelt kettősével, valamint a negyedik felvonás virág dalával frenetikus tapsokat aratott. *Rédei Szidi* is többszöri kihívásban részesült *Érezkövi* jökével játszott és énekelt, *Andorffy*, *Fenyéri*, *Nyilassy*, *Hegyessy* sok humort fektettek különben is halás szerepükbe. *Gáthy* és *Boda* dícséretre méltó alakítással mulattatták a közönséget. A mai előadás egészben dícséretére válik a társulatnak és biztossra vehető, hogy a közönség még sokszor fogja megnézni a Csepürágokat.

* **A nagyváradi új színház megnyitása.** Őszszel nyílik meg a nagyváradi új színház, melynek igazgatója: *Somogyi* Károly lesz. Az első előadásra előadják *Erkel* Ferencz *Hunyady* László című dalművét, melyet *Endrődi* Sándor alkalmi prólogja és *Váradi* Antal előjátéka előz meg. A megnyitó előadásra meghívják mindazokat a még élő színigazgatókat, kik Nagyváradon működtek.

* **Luri-Luri bucsuja.** A színház e heti artista vendégei, kiknek rendkívül gyors és ügyes mutatványai igazán ördögös hatásuak, még csak vasárnap este lépnek fel Aradon. Innen Kassára küldi őket *Szendrey* igazgató néhány estére.

* **Becsületrend Sarah Bernhardtnek.** Angol lapok jelentik, hogy július 14-én lezajló nemzeti ünnep alkalmával *Sarah Bernhardt* is megkapja a becsületrendet. A lapok még elővigyázatosan — megjegyzik, hogy miután évekkel ezelőtt hasonló hírek terjedtek el, ennek megerősítését várják. Eddig egyetlen francia színésznő kapta ezt az érdemrendet, *Sarent* Mária, aki azonban nem művészi játéka révén, hanem mint alapítója egy árvaháznak, színészek gyermekei számára nyitotta el a vörös szalagot. Dacára annak, hogy színészek kitüntetése I. Napoleon óta van díjazva, meg kell jegyeznünk, hogy ez érdemrend nem színesíti érdemek jutalmazását, hanem más egyéb érdemek elismerésére alapított. Így például *Mounet Sully* az az idegen *Cagliostro* a zeneakadémián keltett eredményes működésükért kapták e szalagot.

Megsemmisült

történelmi okmánytár.

(Hogyan selejtezzék a székelyek?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése

Arad, július 14.

A maga nemében példátlan az a vandalizmus, a melyet *Szekelyudvarhely* város tanácsa megcselekedett. Ezek a jó urak az egész székelység multjára, történetére vonatkozó *eredeti okmányokat*, a melyek nemzeti közkinccset képeztek, kiselejtezték, még pedig olyan formán, hogy a legértékesebb, ritka becsü akták javarészt eladták kilószámra a szatócsoknak, vagy pedig befűtötték velük. A városból hajdai okmányok a levéltár okmányait elpusztították fel a kályha tüze. Ma már alig van okmány a nevezetes levéltárban.

Ez a barbár pusztítás — mint lapunknak táviratozzák — ma tudódott ki és az egész székelység körében általános megbotránkozást kelt. Persze hüledeznek most már a tanácsurak is, csak hogy — eső után köpenyog. A közkinccset képező iratokat nem lehet pótolni többé. Legfeljebb arra lehet kilátás, hogy a boltokból egyet-kettőt visszaszereznek belőlük, ha ugyan tönkre nem ment azóta a székelyudvarhelyi levéltár, sok drága irás.

A barbár selejtezésről a következő távirat fekszik előttünk:

Szekelyudvarhely udvarhelyi levéltárának a székelyföld anyavárosa, mint ilyen, mindenha leteleményese volt a székelység ezredéves multjának. Onálló törvényhatósági volta miatt rendkívül fontos és igen becses levéltár birt, melyet historikusaink forrás gyanánt sokszor

TÁVIRATOK.

Frigyos főherceg itthon.

Bécs, július 14. (Saját tud. távirata.)
Frigyos főherceg feleségével és leányaival
tegnap Párisból ideérkezett és mindjárt
tovább utazott Pozsonyba.

Osztrák-magyar hadihajó Colombóban.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.)
A *Mária Terézia* osztrák-magyar hadihajó
tegnap három napra Colombóba érkezett.
Újának legközelebbi célja Szingapur. A
hajón minden rendben van.

Az angol flotta ünneplése.

Tricszt, július 14. (Saj. tud. táv.)
Goës gróf helytartó tegnapi ebédje fénye-
sen folyt le. A helytartó villájának bejá-
rata az angol és az osztrák-magyar hadi-
tengerészet lobogóival volt díszítve. A kert
belső fényvel és és lampionokkal volt
kivilágítva. Az ebédelt Ferencz József ki-
rály és Viktória királynő mellszobrai díszí-
tetek pálmákkal és zászlókkal körülvéve.
Az első pohárköszöntőt Goës gróf hely-
tartó mondotta Viktória királynőre, a má-
sodikat sir John Fisher Ferencz József ki-
rályra. Mikor az angol hajóraj parancs-
nok a társaságot elhagyta, a zenekar az
angol himnuszát játszotta. Az öt napos érint-
kezés az angol vendégekkel kölcsönösen
szíves bajtársi viszonyt teremtett.

A földközi tengeri angol hajóraj máso-
dik osztálya, a mely lord *Beresford* ellen-
tengernagy parancsnoksága alatt 15 ha-
jóból áll, ma reggel 5 órakor ment innen
Fiuméba. A hajók egy része egyenest a
dunára partra megy. Beresford junius 19-én
megy el Fiuméből, ugyanaznap délután
pedig Szápáry gróf kormányzó külön meg-
hívására odaérkezik a *Renown* hadihajóval
sir John Fisher, az angol hajóraj parancs-
nok.

Egyről-másról.

(Anzichts kártya és fürdőzés. — A Margitsziget multjából.
— Szüret a szigeten. — Tahyné. — Arany János tölgy-
fái. — Vasárnapi mulatózók.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, július 14.

A merre csak megy az utas ember, el-
árasztja ország-világát az anzichts-kártya. A
hol a gyorsvonat öt percze megáll, örületes
sietséggel ugranak le az urak, hölgyek és ké-
pes levelezőlapot vásárolnak. Ráragasztják a
két krajczáros bélyeget, aztán bedobják az ál-
lomáson a ládikába. Nem is előkelő, a ki leg-
alább is nem Schweiningen, vagy Ostendéből
kap Anzichts-kártyát. Hát még a ki maga ír-
hat onnan!

A tengerparti képes levelezőlapok rende-
sen a plage-t ábrázolják. Sétálgató fashionable
hölgyekkel, gavallérokkal. Óriási hullámok kö-
zelednek a part felé, a karmester pedig a ze-
nepavillonban fölemeli a pálcáját, hogy rázen-
dítsek s Brabanconnet. (Már mint Ostendében
t. i.) Vannak olyanok is, a melyek kaczer fürdő-
toilette-ben lubiczkoló nőket ábrázolnak. Egyik
nőgyecske ép egy pompás per kopfot csinál a
trambulínról. Ezeket inkább legény-emberek
küldöztetik egymásnak. A Wampetichnél re-
kedt aztán sóhajtozik, hogy ő is nem lehet ott
és a dunai uszodával vigasztalhatja magát, meg
elernyedti idegeit.

Az uszodákat, ha meleg van, ostromolják
Budapesten. Egyáltalán nem esik kellemetes
fürdés bennük s még legokosabban teszi, a ki
áthajózik a Császárfürdőbe vagy a Lukácsba.
Kivált előbbi helyen igen elegáns az uszoda.
Van külön medence az urak, külön a nők
számára s a természetből lángy-meleg hullá-
mokban nagyon kellemetes a fürdés.

Nemsokára lesz egy óriási, remek Dunafür-
dő. Hir szerint a Margit-szigeten építik, még
pedig nemsokára az új hid megnyitása után.
A hiddal, igaz, megszűnik a Margit-sziget
arisztokratikus exclusivitása, de hozzáférhető
lesz a fővárosnak ez a pormentes buen retirója
a nyaralni elmenni alig bír emberiségnek is.
Most, hogy a sziget hozzáférhetőbb lesz, érde-
kes lesz elmondani egyet-mást a multjából.

Még IV. Béla király idejében állt ott egy

kolostor, a melynek főnöknője Szüz-Szent-Mar-
git, Béla király leánya volt. Erről nevezték el
a tündér szigetet, később a Clarissa-apácák
birták, a *nyulak-szigetével* együtt s ezért a kis
szigetért nagy pörök is folytatott a Clarissa-
rend Pestvármegyével. Már a mult század ele-
jén, 1800-ban József nádor tulajdona volt a
sziget, a mi abból is kitünik, hogy a mult szá-
zad első éveiben szőlőt létesített a szigeten a
fiatal nádor, valamint fölepíttette a zárdaromok
közeliében máig is álló, ugynevezett *sárga-kas-
télyt*. Sokszor adott ott nagy szüreteket József
nádor s mikor a bécsi kongresszus alkalmával
Ferencz császár szövetséges társait Budára
hozta, a porosz király és I. Sándor orosz czár
is mulattak ott. Tiszteletükre nagy szüreti ün-
nepélyt adott a palatinus. Ez alkalommal ma-
gyar népviseletbe öltözött leányok és legények
bemutatták a nemzeti tánczot, s a szabadban,
óriási bográcsokban halászlét és gulyáshust
főztek a magas uraságoknak.

Mikor 1817-ben, Ferencz császár és negye-
dik felesége Karolina-Augusztia hosszabb időt
töltöttek egy izben a magyar fővárosban, akkor
is nagy szüretet csapott József Nádor. A *rákosi
táborlat*-okra leérkezett sok főherceg, angol és
francia főújsztek mind megjelentek itt s föl-
szalagozott és lobogózt *gályák* vitték a *magas
uraságokat* a szigetre. Később az 1848—49-iki
szabadságharcz után nagyon elhagyott állapotba
jutott a sziget. A szőlőtőkék kivesztek, valóság-
os ősvadonná lett a soha nem irtott bozót.
Akkori gazdájától, a külföldön élő István fő-
hercegtől az 50-es esztendőben azután, a
pesti társaságnak egy akkor igen szép, frap-
páns öltözeteiről híres asszonya, *Tahy* Károlyné
vette hárbe.

Tahyné valóságos tündérpalotává varázsolta
át a *sárga-kastélyt* s az ebben lefolyt estélyek
nyári bálók az ezeregy éjszaka mesés pompá-
jától ragyogtak. Saját lakikjai, gazdag egyen-
ruhás evezősei voltak, ezek hordták meghívott
vendégeit a szigetre. *Patikárus* Ferkó, a híres
czigány, muzsikált ott s Tahyné hozta divatba
először nálunk a *garden-party*-kai. Arról is ne-
vezetes volt akkoriban a *sárga kastély*, hogy
minden valamire való párbaj ott folyt le. Nem
volt a magyar fővárosnak előkelő gavallérja, a
ki Tahyné tündér szigeten meg ne fordult volna,
s ha külföldi előkelőségek érkeztek, mindent
elkövettek, hogy meghívót kapjanak.

A hatvanas években már megint pusztá-
lón a tündérpalota, újra vadonná lett a sziget.
Holmi *óriások*, meg birkozók próbálkoztak ott
multságok rendezésével, meg egy-két népün-
nepet rendeztek, de nem ment a publikum, s
megbukott a kantinos, a ki sört, bort szállí-
tott. A koronázás után, mikor már József fő-
herceg örökölte a szigetet, akkor kezdte meg
átalakíttatását. Fejedelmi bőkezűséggel nem-
sokára valóságos paradicsom támadt a vadon
sziget helyén s a jobb közlekedési eszközök
által nemsokára közönsége is lett a Margit-szi-
getnek. Egymás után épültek a szebbnél-szebb
villák, a remek fürdőház, alsó- és felső-ven-
dégő és készült a gyönyörű park, a melynek
utain a főváros elegáns világa sűrő-forog ma.
Európai híri, hatalmas gyógyerejű fürdője is, a
hol a világ minden részéből van ma már
vendég.

Arany János hallhatatlan költőnk élete
utolsó szakában rendszeren a Margit-szigeten töl-
tötte a nyarat és Arany János tölgyei, melye-
ket táblával jelölt a fenséges tulajdonos,
minden magyar ember előtt kegyeletes em-
lékfák. *Ábrányi* Kornél, a hazai zeneélet ki-
váló nesztora, szintén számtalan nyarat töltött
a Margit-szigeten, úgy, hogy évek hosszú során
át, szokás volt a vendégek névsorát az ő ne-
vével megkezdeni. Fiatalabb írók is szívesen

haza akartam térni a nélkül, hogy beszélget-
sünk volna!

A pap felnézett és ekkor Nóra mélyen el-
pirult, mert az a barát nem az ősz Seraphin
volt hanem egy szép fiatal pap, ki keresztet
vetve szót látgy, behízeltő hangon:

— Dícsértessék a Jézus Krisztus!

A lány első pillanatra, mintha lába gyökere-
re volna mozdulatlan állt egy helyben, aztán
pedig szégyenkezve a tévedésen, futva indult
haza felé.

A fiatal barát, pater Lorenzó pedig hosz-
san nézett utána, míg a lenge világos ruha
el nem tűnt szeme elől az erdei uton a fák
közül.

Égy pár napig nem ment Nóra a kereszt
felé, még az erdőbe sem, de aztán mégis von-
zotta valami oda, valami rejtelmes érzés. Több-
ször jelent meg emlékében a szép fiatal pap
szava, és kulében sokszor hangozott az a ked-
ves hangú dícsértessék.

Később az erdőbe, de nem ment a ke-
reszt felé. Megállt egy vihártól letört százados
tölgy törzse mellett és mozdulatlanul, türel-
melten várta Lovenzót. A mint a kolostor ha-
nyaj megcsendült, lassu léptekkel jött
a barát, letérdelt a kereszt felé hangosan el-
mondta imáját, fejét a kereszt felé hajt-
ta. Aztán felkelt és eltávozott. Nóra ekkor
bútor rejtke mögöl, utána nézett, megvárta
míg eltűnt a kolostor kapuján, aztán ő is haza
ment.

Lehet tartott egész nyáron keresztül.
Minden este látta a barátot, anélkül hogy az
látta volna őt, vagy a kastélybeliek sejtettek

volna valamit e nagyon különös szerelmi légy-
otokról.

Es ma utoljára van itt! Holnap lesz eskü-
vője egy gazdag hatalmas urral, elmegy innen,
nem látogathatja többé bucsu helyét az erdei
keresztet, nem hallgathatja dobogó szívvvel a
páter Lorenzó estimáját.

Ahogy ott áll a fatörzsnél és a leáldozó
nap-györiát von aranyzóke haja, sápadt arca
fölé, olyan mint egy szent kép. Lábainál mar-
gueritte, vadrozsa és sziklai nefelejts nyilnak,
mintegy kínálgatva magukat neki. Onkentelen
lehajol, letép egy csokorra való az erdei vad-
virágokból, oda lopózik a kereszthez, ráteszi
virágait, letérdel és imádkozik buzgón, ájtato-
san, fejét ugyanazon helyre hajtva, a hová Lo-
renzó szokta. Utoljára!

Megszóal az estharang. Nóra felugrik és
sietve fut vissza, mint a ki bünt követett el,
nem is várja be a barát megérkezését.

Talán jobb is, hogy nem várja be, mert
aligha tudott volna oly hideg nyugodt arc-
czal állani az oltár előtt másnap a völegé-
nyével, ha akkor meg látta volna páter Lo-
renzót.

Az estharangszó után odaért a kereszthez,
meglátta a virágot, érezte, tudta, hogy kitől
való; szétnézett vigyázva, nem látja-e valaki
és mikor meggyőződött, hogy egyedül van,
akkor lázasan sietve huzott ki a csokorból
pár szál virágot, elhalmozta csókjával. Aztán
pedig elrejtette a csuhája redőibe, — szíve
fölé.

Jobb volt ezt Nóranak nem látnia.

kerestek s a történetbuvárok igazi élvezetével használtak fel munkáik megírásához.

A bölcs városi tanács, ugyiltszik, sokalta már azt a rengeteg tömegű díógyőri papirt, a mely több termet megtöltött és a melyet bizony egy kissé megviselt a moly. A dohos kriptaszag, a mit ezek a okmányok terjesztettek, se lehetett valami kellemes, meg talán volt egy kis deficítje is a nemes magisztrátusnak, elég az hozzá, hogy a modern kor modern szenátorai gondoltak valamit s nagy bölcsen azt sütötték ki, hogy *selejtezni fognak*. A selejtezés révén megtisztítják a korhadt, rogyadozó polczot, kiszellőztetik utána az orrcsavaró kriptaszagot, az aktákat pedig eladják a sarki boltosnak, a ki 8—10 krajczárt megad ilyen jó, erős papir kilójáért.

és úgy cselekedtek, a mint elgondolták. Megindult a selejtezés. Ladászámra vitték boltba a töméntelen nagybecsű okmányt. Vérszemet kaptak a hivatalosok is és abban a bölcs tudatban, hogy a mi az uraknak szabad, szabad nekik is: ha gyújtópapir kellett, nem kerestek soká, nekiestek a levéltár aktáinak s minden válogatás nélkül szedték össze a fűtőanyagot.

A kiselejtezési munkát *Gyarmathy dr.*, az állásától felfüggesztett polgármester vezette. A levéltárat képviselői felhatalmazásra ugyan, de felsőbb jóváhagyás és minden előzetes terv nélkül selejtezték ki a hatóság fejei, még pedig oly nagy tapintattal, hogy *ugyszólván az egész okmánytár megsemmisült*.

A vizsgálat e tárgyban folyamatban van. De ha még oly szigorú vizsgálatot tartanak, akkor sem fognak előkerülni többé a megsemmisült értékes akták, melyek által egy bölcs polgármester, egy bölcs tanács és egy bölcs városi képviselő révén az egész székelység legdrágább írott emlékei és multjúak hiteles bizonyítékai mentek immáron veszendőbe.

A dalegylet vig napja.

— Népiünnepély és táncmulatság. —

Arad, július 14.

A népiünnepélyek szezonja, ez az elnevezés illeti meg az idei tavasz és nyár időszakát. Májustól szeptemberig minden második vasárnap vagy ünnepnapon népiünnepélytől volt hangos a kiserdő.

Hogy miért nem minden vasárnap? — ennek egyszerű magyarázata az, hogy a város nem engedélyezi a ligetnek minden vasárnapon való elzárását. Az ünnepély rendező kedv jutott volna minden alkalomra is. A sűrűn eső népies mulatságokat a közönség nagy kedvvel fogadja s így minden alkalommal biztosítva van a siker.

Annál sikerültebbnek ígérkezik az a népiünnep, melyet holnap, vasárnap rendez az *aradi dalegylet*, miután az előre hirdetett mulatsággal kecsegtet.

A rendezőség megbízásából *Borhegyi Károly* és *Hatos Dezső Aradi Dalár-Ujság* című ügyesen összeállított alkalmi lapot adtak ki, melyből minden látóvalóról értesül a közönség.

A program aktuális pontja a *boxerek* harca a nemzetközi hadsereggel, *Zeppelin* kormányzóléghajója. Az elmaradhatatlan konfettit a sátrakban árusítani fogják: Adamcsok Mariska, Fehér Boriska, Horváth Etelka, Havetits nővérek, Halota Margit, Kőrösi Katicza, Keller nővérek, Komjáthy nővérek, Milinavits Katicza, Köpeczi Nagy nővérek (Lijpa), Nyiry Juliska, Neumann nővérek, Puskel Giza, Rónay Irma, Szimán Etelka, Schriffert Rozika, Schindlberger Etelka és Mariska, Thiesz Ella, Ujvárosy Gizella, Vetró Janka kisasszonyok.

Az említett lap szerint: „lesz ott bőven mindenféle tréfás előadás; *bicikli- és szépségverseny, konfetti-csatázás*. Nyílt színpadon mutatnak be minden újdonságot, ottan fognak biciklizni a *Barrison-leányok*.” A bicikli-versenyre délután 4 óráig lehet nevezni a ligetben *Faragó Béla* intézőnél. Első díj nagy ezüst, második közép, harmadik kis ezüst, negyedik bronz érem. A zsűri elnöke *Joó Béla*, titkára *Zima Tódor*, tagjai: *Ravasz Imre, Kovács Pál, Jakabffy István*. Indító: *Faragó Béla*.

Ezenkívül a gyermekek számára is sok mulatságról gondoskodtak. Egész délután a waggongyári zenekar hangversenyezni fog. Este *tűzijáték* lesz, mely után *táncmulatság* következik a vendéglő nagytermében.

Belépő díjak: a népiünnepélyre 40 fillér, gyermekeknek 20 fill., a táncmulatságra személyjegy 1 korona, családjegy 3 kor.

Egy bukott ember, aki hazajött fizetni.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

Kedves vendéget kapott a napokban egy nagyváradai család. Egy családtagot látnak viszont, kit már rájuk nézve elveszletnek hittek, mert kiment az újvilágba, *Amerikába*, olyan körülmények között, melyek után bajos a visszatérés. Töméntelen adósságot hagyva maga után, kiszökött hitelezői elől s most megmutatta, hogyan lehet helyrehozni a hibát: — visszajött fizetni.

Az érdekes eset a következő:

Tizenkét évvel ezelőtt még bádógos műhelye volt Nagyváradon, a Kolozsvári-utcán *Reitmann Albert*nek. Ment az üzlet évekig elég jó viszonyok között, de egyszerre megfordult a koczka. *Reitmann* rosszul kezdett menni a sora, mesterségét a nagy konkurrenzia mellett alig tudta tovább folytatni. Adósságokat csinált nyakra-főre, gyárakban, vaskezeskedőnél, fűszerkezeskedőnél, ruhakereskedőnél, sőt még ékszerész boltban is.

Tekintélyes számra, ezekre rugott már az az adóssága, mikor *Reitmann Albert* egy szép napon eltűnt Nagyváradról. Ott hagyta családját, műhelyét, szülőföldjét, na meg adósságait.

A hitelezők erre kapkodtak fűhöz-fához, jelentést tettek a rendőrségnél, mely rögtön táviratozott mindenfelé, hogy a szökevényt fogják el. De nem tudták elcsípni. A hitelezők időközben elárvereltették az ingóságokat, ezekből azonban vajmi keveset kaptak.

Pár hétig mit sem tudtak felőle még közelállói sem, mikor egyszer levél érkezett az öcsce, *Reitmann Henrik* címére *Amerikából*. A testvérbátyja írta, tudatta vele, hogy kiment szerencsét próbálni, hátha megváltozik a sora. Dolgoztatott eleinte mindenféle munkát s pár hónap múlva azt írta, hogy kis korcsmát nyitott.

Az újvilágban *Reitmann* tényleg a *Fortuna* istenasszonyával fogott kezét. A kis korcsma nagyszerű üzlet volt; a külvárosi munkások ezrei látogatták s *Reitmann Albert*, a tönkrement bádógos, gazdag ember s a kis korcsma virágzó borkereskedés lett.

A héten egy különös öltözetű, elegáns ur érkezett Nagyváradra: *Reitmann Albert*. Visszahozta honvágya s a becsületérzés. Oriási utat tett meg, hogy meglássa hozzátartozóit s hogy kielégítse hitelezőit.

Tegnap délelőtt *Deutsch Simon* ékszerész üzletébe állított be az elegáns amerikai. Bemutatta magát s előadta, hogy *fizetni jött*. Az ékszerész egész meglepetéssel felelt neki, hogy ő

nem emlékszik reá. *Reitmann* erre felvilágosította az egész dologról. Ő tizenkét év előtt kiment *Amerikába* s akkor 95 forinttal adós maradt, most kifizeti. És kifizette a 95 forintot, melyet a meglepett ékszerész talált pénznek tart, mert mindenre számított inkább, de arra, hogy ezt a pénzt megkapja, arra nem.

S *Reitmann Albert* most sorra járja be a vaskereskedőket, a fűszerest, a volt szabóját s fizeti ki az adósságát, a melyet már rég leirtak a czégek kinnlevő követeléseik közül.

Öngyilkos tűzér főhadnagy.

(Katonai fegyelem miatt a halálba.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 14.

Az *Aradi Közlöny* megírta ma röviden, hogy *Kassán* egy fiatal, elegáns tűzér főhadnagy, *Thomann Antal* öngyilkos lett. *Kassán* azt rebesgetik, hogy a főhadnagy szolgálati ügyekben összeütközésbe került a katonai fegyelem rideg szabályaival s a kiegyenlítésnek más módját nem tudta megtalálni, mint a gyilkos golyót. Ezzel aztán tisztázott mindent.

Kassai tudósítónk az öngyilkosság részleteiről az alábbiakat táviratozza lapunknak:

A *Sándor-utca* 6-ik számú *Buliczka-féle* háznak a kaputól jobbra eső egy aolagos utczai szobájában lakott az öngyilkos *Thomann Antal* főhadnagy. A *kassai* uri társaságban nagy szerepet játszott, sokat szerepelt a löversenyeken, mint urlovas s nem egyszer vitte el az első díjakat is. Kellemes modoru ember volt, kedves társalgó s általánosan derült kedélyű. Pajtásai szerették, felebbvalói becsülték, ismerősei tisztelték.

Tegnap délután öt óra felé egyik bajtársa ment el *Thomann* főhadnaghoz, hogy meglássa őt, de a főhadnagy szobájának ajtaja be volt zárva. A tiszt megkérdezte a szolgától, hogy hol van a főhadnagy, mire a szolga azt válaszolta, hogy a főhadnagy már reggel hét óra óta nem volt otthon. A tiszt azonban észrevette, hogy a kulcslyukban belül benne van a kulcs. Ezen megütközött, mert ez azt bizonyította, hogy van valaki odabent.

Dörömbözni kezdtek az ajtón s miután semmi választ nem kaptak, elhatározták, hogy feltörik. Eerre azonban nem volt szükségük, mivel a privátdiner hosszú próbálgatás után ki tudta tolni a bent levő kulcsot. Dobogó szívvel nyitották ki most az ajtót; rosszat sejtettek. És nem csalódtak, mert rémes kép tárult fel előttük.

Ott feküdt *Thomann* főhadnagy a szoba közepén *átlótt halántékkal* egy nagy vértócsa, a saját vére közepette. Agyveleje kifreccsenve ragadt a padlóhoz s kezében még görcsösen szorította a gyilkos revolvert, mely az ifju életét kioltotta. Bajtársa megilletődve állott meg a holttest előtt, majd ott maradva a szobában, a szolgát elküldte, hogy tegyen jelentést az esetről.

Kevés idő múlva megérkezett az ezredorvos számos tiszttel s mindenek előtt a halottat vizsgálták meg. Az orvos azt konstatálta, hogy a főhadnagy már délben követte el az öngyilkosságot, mikor a szolgája a menázsban volt és a golyó rögtön halált idézett elő. Eközben megjött a halottszállító-kocsi és feltették reá a boldogtalan főhadnagy hulláját s elszállították a katonai kórházba.

Thomann főhadnagy semmit sem hagyott hátra, mi végzetes tetteről fellebbenthetné a titok fátyolát, csak a testvérenek címét hagyta az asztalon, kinek az esetet azonnal megsürgönyözték.

Kilencz óra felé járt már az idő, amikor mindent felvettek, jegyzőkönyvbe foglaltak a

főhadnagy lakásán s lepecsételve az ajtót szomorúan eltávoztak.

Thomann Antal még egészen fiatal volt, alig 29 éves. Szülei nem élnek s az ezred egyik legderekabb katonája volt. Temetése, melyet tisztársai rendeznek, holnap délután 4 órakor fog végbemenni. Akkor fogják utolsó útjára kísélni bajtársai a szerencsétlen tűzér-főhadnagyot.

SPORT.

+ **Kerékpáros versenyek Aradon.** A nyár folyamán két versenyt rendez az *aradi Meteor-kerékpár-klub*. Július 29-én folyik le az aradkurticsi országúton az öt számból álló *házi-verseny*, melynek fő pontja 10 kilométeres verseny lesz. Szeptember 2-án tartja meg a klub 100 kilométeres *bajnok versenyt* a Nagyvárad melletti Lesstől Aradig húzódó országúton.

+ **Football.** Az *aradi atletikai club* football csapatai holnap délután vasárnap 5 órakor a vaggongyár melletti mezőn matchet tartanak.

+ **Az aradi kerékpárklub** ma kirándulást rendez *Magyarádra*, melyre a klubtagok ez uton is meghivatnak. Gyülekezés a városligetnél, indulás onnan délelőtt fél tizenegy órakor. A menetparancsnokság.

+ **A Meteor kerékpárklub** holnap, vasárnap délután Világosra kirándulást tart. Indulás délután 2 órakor a Vas kávéháztól.

A póruljárt finánczkomiszárius.

— A szerző levele. —

Arad, július 14.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Az a kellemes meglepetés ért engem Aradon, hogy szerkesztő urral való találkozásom az ifjui emlékek egész raját költötték fel bennem. Persze ebből nem következik az, mintha mi egykoruak volnánk, mert szerkesztő ur még mindig a tavasz virágait tépdesi, míg én... no de minek tennék egy rám nézve semmi esetre sem előnyös vallomást. Megmondta azt *Jókai*, hogy öreg ember nem vén ember. Hát én is csak a koszorus költő-fejedelem szavaihoz tartom magamat. A lexikon meg sokkal vastagabb, hogysen azt lapozgatni szeretné egy ember.

De ez a mi kedves ismeretségünk arra batorit, hogy holnap színre kerülő darabom: *A póruljárt finánczkomiszárius* előadása alkalmából egy néhány sorban elbeszéljem e darab megszületésének történetét. Hiába, a reklámláz előfogott engem is. A divat elől pedig kitérni nehéz. És szerkesztő ur előzékenysége az oka, hogy mindjárt felhasználom az alkalmat, hogy b. lapjában egy kis helyet kérjek. No meg aztán más bibije is van a dolognak. Tudniillik ha nemcsak a komiszáriusom, hanem a darabom is pórul találna járni (noha a dalszerző teljes erejével igyekszik támogatni, a színműíró) hát legalább lesznek tán oly jószívűek is, kik — ha az ön becses lapjának kitűnő kritikus, Carolus ur, nagyot találni ütni rajtam — majd részt vesznek szerzői gyászomban.

De a dologra.

A hatvanas évek elején még mindig volt Pesten néhány diszpédány a *Bach*-világ magyaráló gárdájából. Egy ilyen burleszk alak történetesen épen abba a kávéházba járt, hol én barátaimmal kávézgatni s beszélgetni szoktam. Ezt a henczegő, szemérmetlen alakot, kit Csaszlauból hozott ide az ötvenes évek germanizáló vihara, furcsaságainál fogva megfigyeltem. Folytonosan vizsgáltuk őt, de vastag bőréből visszapatogtak nyilaink.

Egyre henczegett s dicsekvéssel említette,

hogy milyen oszlopa volt ő az elmúlt korszaknak. Egyszer aztán az egyik markos barátunk megsokalta a dolgot, s a *Bach*-huszár azt vette észre, hogy az utca kövezeténél puhább ágy is van még a világon.

Ezt az alakot vettem én mintának komiszáriusomhoz s *Molnár* György színigazgató előtt, ki Budán hirdette a magyarság ígét, abban az épületben, melyet a hazafiság alakított át és szerzett meg a nemzetiségnek, felemlítettem ezt a dolgot. Ő kapott rajta s biztatására megírtam a darabot, mely már cziménél fogva is némi ingerrel bírt. A közönség — könnyen kitalálható okból — szeretett mulatni a gyűlölt korszak figuráin s így a darab közel hatvan előadást ért meg. *Nyáry* Pál, a nagynevű hazafi sokszor megnézte ezt a darabot s józüiket kaczagott a komiszárius burleszk alakján.

Kassai Vidor, a népszínház nyugalomba vonult komikusa kreálta először a komiszárius alakját nagy kedvvel és nagy sikerrel. Aztán a vidéki színigazgatók is megszerezték s így bejárta az én komiszáriusom szép Magyarországot.

Végre aztán nyugalomba vonult — de kegydíj nélkül.

Aludt aztán sokáig, míg egyszer elkérte tőlem valaki az én szöveggönyvémet s komiszáriusomat valószínűleg baleset érthette, mert sohasem érkezett vissza.

Biztosítva pedig szegény feje nem volt.

Hogy kaphassak most egy komiszáriust Kopiában? Végre segített rajtam az aradi színház jeles művésze, *Mezey* Péter, kinek — mint elbeszélte — nagy sikerei voltak e szerepben s leírta nekem a darabot.

Igy jutottam ismét az én csaszlaui emberemhez. Azután megint eltemettem írószekrényem egyik titkos fiókjába. Míg egyszer *Andorffy* Péter, az én kedves rokonom, az aradi színház művezetője, egyik látogatása alkalmával kihálászta félig megfuladt *Czafranek*emet sirjából. Elhozta magával, daczára annak, hogy nem nagy imádója a finánczoknak. Bemutatta igazgatójának: *Leszkay* urnak, a ki meg azt gondolta magában, ha már oly sok helyütt pórul járt ez a komiszárius, hát nem lesz nagy baj, ha itt is egy kicsit megugratják.

Hanem hát oly kitűnő erőkben, mint *Leszkay* kedves gárdája, nagy támaszt fog találni az én csaszlaui gavallérom.

Lássa szerkesztő ur, ha nem lett volna oly előzékeny és kedves, hát most nem kellett volna engem vendégül fogadni becses lapjában, hol bizonyára egy érdekesebb cikk helyét foglalta el az én fecsegésem.

Pardont és gráciát kér

őszinte tisztelője:

Szentirmay Elemér.

Katonatiszti affér egy osztrák főherczeg miatt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 14.

Bécsi katonai körökben kinos katonai affér képezi közbeszéd tárgyát, a mely afférben egy *osztrák főherczeg is szerepel*. A főherczeg nem játszik ugyan benne aktív részt, de az összeütközés ő miatta történt. A kinos ugy bonyaldalmainál fogva annyira elmérgesedett, hogy *egy hadnagyot már meg is fosztottak miatta a rangjától*.

Az affér részleteit az alábbi távirati értesülés mondja el:

Pár nap előtt történt, hogy Bécsben egy katonatiszt becsületbe vágó kijelentéseket tett egy osztrák főherczeg ellen. Ezeket a kijelen-

téseket meghallotta *Tacoli* hadnagy, akinek atyja őrnagy és főudvarmestere modenai *Adelgunde* főherczegnőnek.

Tacoli hadnagy személyesen ismeri a főherczeget, hogy tehát az alattomban megtámadott főherczeg becsületét megvédje, kiállott s bizonyítékokat kívánt bajtársától.

A sarokba szorított tiszt egy ideig himezett hámozott, majd az *arisztokrácia egyik hölgyét* nevezte meg, hogy tőle hallotta mindazt, amit a főherczeg felől állított.

Tacoli most a hölgyhöz fordult felvilágosításért. A hölgy ugy nyilatkozott, hogy az egész dologról nem tud semmit, tőle tehát a szóban forgó tiszt ebben a tárgyban nem hallhatott egy szót sem.

Ezek után *Tacoli* újból a sértő tisztet vonta kérdőre s néhány kemény szót vágott a szemé közé. A tiszt *Tacoli*t rögtön provokálta és a segédekkel megüzente, hogy pisztolyra akar kiállani ellenfelével, még pedig *tizenöt lépés távolságra*, három lépés *avance*-szal.

Most jön aztán az érdekes bonyodalom. *Tacoli* egyszerűen kijelentette, hogy olyan tisztet, a ki *hazudik*, nem tart párbajképesnek és vele semmi körülmények közt nem verekszik meg.

A katonatiszt becsületbiróság elé vitte az ügyet, a mely hamarosan összeült és ugy határozott, hogy *a hazugság egy tisztet sem tesz etégtételadásra képtelenné*, *Tacoli*nak tehát meg kell verekednie ellenfelével.

Ugy látszik, *Tacoli*nek még sem volt inyére a tizenöt lépésről való pisztolypárbaj, mert a becsületbiróság határozata után barátaihoz frdult és megkérdezte őket, mit tegyen? Neki tudniillik, mint *erősen katolikus érzelmű embernek*, elve és hite ellen van a párosviaskodás. Ezzel érvelt.

Társai azt tanácsolták, hogy katolikus érzelmeire való hivatkozással *utasítsa vissza a kihívást* és a kérdéses katonatiszt ellen a *királyi ház egyik tagjának megsértése* czimén indítsion pört.

Tacoli követte a tanácsot, nem verekedett meg. Vallási meggyőzésének és elveinek azonban, mint sejthető, az lett a következménye, hogy *ki kellett lépnie a hadsereg kötelékéből, sőt le is fokozták közlegénynyé*. Ráadásul elvették tőle a *kamarési méltóságot* is.

Más forrás szerint a katonatiszt *Tacoli* hadnagyot nem provokálta és így ő a ki hívást nem is utasíthatta vissza. A lefokozás azért történt, mert *Tacoli*t ellenfele a második megtámadás alkalmával rendkívül sértő kifejezésekkel illette s ezért *Tacoli* barátai tanácsára nem kért elégtételt.

A kinos ügynek még folytatása lesz, mert a katonai hatóság becsületügyi eljárást indít *Tacoli* azon társai ellen is, kik neki tanácsokat adtak.

Meggyilkolt menyasszony.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 14.

Vérlázító gyilkosság tartja izgatottságban *Dombiratos* esanádmegyei község lakosságát. *Szabó* János 18 éves nevelt leányát a pinczében meggyilkolva találta.

A nyomban megindított vizsgálat folyamán — mint tudósítónk írja — a tettest még nem sikerült kideríteni, de a gyilkosságot, a mint a járási orvos konstataulta, párját ritkító módon hajtották végre a szerencsétlen leányon.

A megejtett bonczoláson konstataáltak, hogy a leányt először *a mellette talált mészáros bárd* dal több vágással agyon vagdosták, azután a szintén mellette talált régi vadászfegyverrel bizonyos távolságról föbelőtték.

Az orvos véleménye szerint a lövés már fölösleges volt, mert a leányt a bárdal ejtett vágások ugyanis megölték, de a gyilkos valószínűleg azért használt fegyvert is, hogy a golyóval szétroncsolja a leány agyát s így azt akarta, hogy az eset *öngyilkosság színében tűnjék föl*. De a gyilkos sietségében, vagy izgatottságában nemcsak a fegyvert, hanem a bárdot is a pinczébe felejtette.

Szabó János, a szerencsétlen véget ért leány nevelő apja, ma reggel, mikor a pinczébe ment s leányát vérébe fagyva találta, az első pillanatban maga is azt hitte, hogy leánya a saját kezével oltotta ki életét. Kétségbeesetten kereste a végzetes tett okát s a leány ruhájában kutatva csakugyan talált egy levelet, de ebből aztán meggyőződött, hogy a szegény áldozat nem a maga szántából halt meg.

Ez a levél a *völegényének* szólt, a ki katonai kiképzetése végett bevonult, s a kit arról értesít soraiban, hogy 10 koronát küld neki, továbbá, hogy a napokban be akar jönni *Aradra*, hogy levétesse magát és egy arczképet neki is fog küldeni belőle.

A levélben egyetlen szó sincs, a mely életuntságot árulna el. Szabó János csak akkor értette meg a szörnyű eset titkát, mikor a fegyver mellett a véres bárdot is megtalálta.

A hatóságok hiszik, hogy a vizsgálat mihamarabb kézrekeríti a kegyetlen bűn tettesét, bár ez sok nehézségbe fog ütközni, mert a gyilkosságot rejtelmes módon hajthatták végre. Csodálatos például az is, hogy a lövés zaját még a házbelielők közül se halotta senki.

Bélyegsikkasztás miatt

elbocsátott irnokok.

— Az aradi községi bíróság panamája. —

Arad, július 14.

Sokat beszéltek az utóbbi időben arról a manipulációról, melyet az aradi községi bíróságnál követtek el a felek kárára az alkalmazott napidíjasok.

Ezek az üzelmek az azelőtti években történtek, hogy a mostani községi bíró átvette a hivatalát. Rendszeresen folyt a zugprókátorkodás, s mindenképen zsarolták az ügyes-bajos embereket. Ez azonban csak a szerényebb modoru dolgok közé tartozik, amennyiben nyomára jöttek annak is, hogy a községi bíróságnál nagyobb sikkasztásokat követtek el.

Olyan formán csinálták ezt, hogy az aktákról *leszedték a bélyegeket*, vagy pedig, ami ennél gyakoribb volt, a felektől *átvett bélyegeket*, vagy ezek árát *elsikkasztották*.

Az évekkel ezelőtt elkövetett üzelmek miatt történt, hogy a mai nap folyamán a polgármester két napidíjas irnokot *elmozdított állásából*. Ezek: *Paál Gyula* és *Heintz Ödön*; utóbbi most is a községi bíróságnál, előbbi pedig jelenleg a kiadóhivatalban működött.

A polgármester intézkedése a községi bíróságnál megejtett vizsgálatnak eredménye. Mint megírtuk, a város közigazgatási bizottságának június hó 7-én tartott ülésén interpellálta meg *Barabás Béla dr.* a polgármestert, hogy vajjon van-e tudomása azokról a bélyegsikkasztásokról, melyek a községi bíróságnál történtek. Természetesen nem tudott a polgármester a dologról, mert különben már régen megindította volna a szükséges eljárást.

A közigazgatási bizottság tagjai előtt igen piszkos dolgok jöttek nyilvánosságra. A pénzügyigazgató megerősítése szerint nyilvánvalóvá lett, hogy mintegy *háromezer községi bírósági aktát leleltettek meg a pénzügyigazgatóságnál azonokból, mert nem volt rajtuk bélyeg*. A felek, kiket a leleltetés illetett, felebbezést adtak be, az-

zal, hogy a *bélyegeket a községi bíróság alkalmazottainak átadták*.

A közigazgatási bizottság erre *Salacz Gyula* polgármestert a községi bíróság hivatalában folytatandó vizsgálatnál bizta meg. A polgármester erre *Kádas Kálmán* adóügyi tanácsnokot küldte ki, ki a munkával most készült el s vizsgálatának eredményét a polgármester elé terjesztette. A vizsgálat jegyzőkönyv alapján történt, azután *Paál Gyula* és *Heintz Ödön* elbocsátatása.

Mint értesülünk, még ezzel nincs vége a dolognak, a községi bíróság volt *más alkalmazottja* ellen még nincs befejezve az eljárás.

HIREK.

Rémület az uszodában.

— A Neptun-fürdő veszedelme. —

A szép szöke Maros képe haragos szürkére változott. Az enyhülést adó hullámok már nem folydogálnak oly simán medrökben: a folyó megdagadt, piszkos, tajtékos felületének zavaros hullámai veszedelem közeledéséről morolnak.

Tegnap hozta a táviró az árvíz híreit. Erdélyi folyásában a mi Marosunk is fenyegető módon megnőtt s ma délelőtt már megérkezett Aradra az a hirtelen összegyűlt víztömeg, a melynek „első föllépése” nagy ijedelmet okozott.

Ma délelőtt 10 órakor érkezett a megjósolt vízözön. A Neptun fürdőben vígan lubiczkoltak azok, a kik oly nehezen várták az időnek ezt a fordulását, hogy fürödni is lehessen. Különösen a női fürdőben gyűltek össze sokan. S épen ekkor próbálta ki először erejét a megdagadt folyó. A hullámok megrántották és fölemelték az egész faalkotmányt és a fürdő nyugati végét tartó 2 hatalmas vasláncz nyomban elszakadt.

A hullámok ereje azonban még nem mérült ki. Elragadták az egész Neptunt, a mely *uszni kezdett és elhagyta eredeti helyzetét*. Szerencsére nem a folyó belsejébe, hanem az innenső part felé uszott a fürdő. A faalkotmány mozgását a bennlevők mindjárt észrevették s képzelhető, milyen rémület szállta meg a szép számban fürdő hölgyeket. Egyszerre éles sikoltozás hallatszott, s a nők ideges gyorsasággal öltözködni kezdtek, aztán futva menekültek el a megrongált deszkaépítményből.

Az esetről azonnal értesítették a Neptun fürdő igazgatóságát, a melynek részéről nyomban meg is jelent *Kristyóry János* elnök és *Edvi-Ilés László*, a kik gyorsan intézkedtek, hogy a fürdőt kötelekkel erősítsék meg, nehogy a víz az egészet elusztassa.

A Neptun 8—10 méternyire távozott helyéből, a minek következtében a lépcső, a mely eddig a partról merőlegesen érintette a fürdő folyosóját, most derékszögben hajlik el. A lépcsőzet erősen megrongálódott, a mellette levő vaskorlát összetört s a lejárát most nagy nehézségekbe ütközik. Az uszómester, a ki a fürdőben lakott, kénytelen volt mindjárt kihurcolkodni, mert állandóan ki van téve a veszedelemnek.

Ennek a nyári áradásnak a réme, ugylát-szik, napokig kísért, ha a veszedelem talán nem is tör ki. Ámbár ilyen esetekben, mint az előző években láttuk, Arad, Mikalaka, Glogovác és még több község határát könnyen elárasztja a Maros. A folyó hullámai pedig ez idén is veszedelmet jósolnak. A Maros vize egyre barnább, tajtékosabb és naponként nagyot árad. Tegnap a Maros Aradon — 6-on állott, ma már a nulla fölött 54 fok.

— **Személyi hir.** *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója Bártfáról, hol a magyar és osztrák vasuti igazgatók értekezletén vett részt, ma hazatért.

— **Kihallgatás a királynál.** Ő Felsége, mint tudjuk, a nyarat Ischl-ben tölti, de ott sem hagyják pihenni az uralkodással járó gondok. A király ma reggel kihallgatáson fogadta *Körber dr.* osztrák miniszterelnököt. Este odaérkezett az osztrák kultuszminiszter is, kit Ő Felsége holnap fogad.

— **József főherczeg** ma reggel 8 óra 20 perczkor Eszékről Budapestre érkezett *Braun* vezérkari alezredes és *Vécsey báró* százados kíséretében. A főherczeg az eszéki honvédség szemléjéről érkezett, s 8 óra 50 perczkor a bécsi gyorsvonattal folytatta útját Alcsuthra.

— **A király a tüzkárosultaknak.** A hivatalos lap közli: Ő császári és apostoli királyi felsége *Tahi-Tótfalu* község tüzkárosult lakosai részére legfelső magánpénztárából *négyezer* korona segélyt legkegyelmesebben engedélyezni méltóztatott.

— **Eljegyzés.** *Lemberger Armin*, a *Klinger* Henrik bécsi nagyiparos cég hivatalnokja ma tartotta eljegyzését *Bing Ede* előkelő aradi polgár, nagyborkereskedő, városi törvényhatósági bizottsági tag leányával, *Elsa* kisasszonnyal.

— **A vasutasok nem kapnak pótlékokat.** Az államvasuti alkalmazottak fizetésének rendezéséről s a fizetési pótlék fölemeléséről legutóbb hozott híreket — mint lapunknak táviratozzák — a *Bud. Tud.* déli kiadásában illetékes helyről kapott felhatalmazással megczáfolja.

— **Szerenád az angol flottának.** *Fiuméből* táviratozza tudósítónk: Az itt időző angol flotta tiszteletére ma szerenádöt és lampionos hajófelvonulást rendeztek, a mely pompás szép időben, gyönyörűen sikerült. Az Adamich-téren oly óriási tömeg jelent meg, hogy valósággal életveszélyes volt a közlekedés a tolongás miatt. *Czirkvenicából* 800, *Abbáziából* közel ezer kirándulót hoztak ide az ünnepségre a gőzösök. A kikötőben lévő összes hajók lampionokkal díszítve, zsufolásig megtelve közönséggel, kiveztek a flottához a tengerre. Valóságos velencei éj tárult a szem elé. Este fél 9-kor indultak meg a tündéri fényben uszó gőzösök a flottához, követte két óriási bárkától, melyekben a katonazenekar és a városi zene tagjai indulókat harsogtattak. A menet kitért a *Mária Therezia* molóhoz s ott körülhajókázta az angol flottát, melyen a tisztek s a legénység gyönyörködve nézték a szemük elé táruló tündéri képet. Az ünnepségnek a legszebb idő kedvezett, csillagos, felhőtlen éj volt, a tenger tükrét egyetlen hab sem korbácsolta fel. Éjfélkor ért véget a szerenád, mely után a hajók lassu menetben visszavonultak. A *Baross Gábor* nevű gőzösn a *Délmagyarországi Tanítóegylet* négyszáz kiránduló tagja, kik most Fiumében időznek, szintén végignézte az esti ünnepélyt. A tanítókat a hajón megvendégelte a város. Az angol flottán levő tisztek holnap misét fognak hallgatni a fiumei angol templomban.

— **Merénylet Mac Kinley ellen.** Az Északamerikai Egyesült Államok elnöke, *Mac Kinley*, ki most az új elnökválasztás előkészítésének izgalmaival van elfoglalva, kevésbé mult, hogy a mai napon merényletnek nem esett áldozatul. Több kubai Spanyol összeesküdött, hogy az elnököt meggyilkolja. Ma kellett volna végrehajtani a gyilkos tervet. Az összeesküvők egyike gyávább volt, mint a többi s ez, hogy a saját bőrét megmentse, az utolsó pillanatban felfedezte a rendőrségnek véres szándékukat. A rendőrség egytől-egyig letartóztatta

a tervezőket, a kik bevallották, hogy el-
tökélt akartuk volt Mae Kinlejt meggyil-
kolni. A szerencsésen megmenekült elnö-
köt a yankeek nagy ovációban részesi-
tették.

— **Egy ülés értéke számlákban.** Különös
levelet kapott ma az ifjúcsehek klubja. Se bi-
zalmi nyilatkozat, se bizalmatlansági nyilatko-
zat, se meghívás, se bizalmas politikai közlés,
hanem közönséges számlák voltak benne. A
Reichsrath gazdasági hivatala megküldte nekik
a multkori emlékezetes éjszakai ülés emlékeit
hirdető számlákat, a melyek 567 koronára rug-
nak. Ebből 555 korona az asztalos munka ára,
ennyit kellett a megrongált padokért fizetni, a
többi pedig különféle apróbb javítási költségek.
Ennyi volna tehát annak az éjszakai mulatság-
nak az ára, ha bele nem számítjuk az olyan
költségeket, a melyeket nem a Reichsrath gaz-
dasági hivatala, hanem maguk a csehek fizet-
tek ki, pl. a dobokat, trombitákat, kelepelőket
és egyéb játékszereket, a melyek a nagy mun-
kában bizonyára mind tönkrementek. 567 ko-
rona nem is olyan nagy összeg, ha számba
vesszük az osztrák birodalom nagyságát, de
ilyen kezdet és előzmények után remélhetjük,
hogy a későbbi ülések számlái már fölemelked-
nek és méltók lesznek Ausztria nagyhatalmi
állásához.

— **Az ipari szakiskolák és az önkéntesség.**
Az országos iparegyesület felterjesztést intézett
a kereskedelmi miniszterhez, amelyben közben-
járását kérte arra nézve, hogy az egyévi ön-
kértességi intézmény az ipari szakiskolák vég-
zett tanulóira is kiterjesztessék. A miniszter
az egyesületnek ezt a kérését nem találta
egyesíthetőnek, s a visszautasítást a követke-
zőkkel indokolta:

Az ipari szakiskoláknak működésük és
fejlesztésük irányításában szorosan az ipari
viszonyokhoz kell alkalmazkodniok. Amit a
gyakorlati ipari élet az iparostól meg nem
kíván, vagy ennek boldogulására káros hatás
volna, az az iparos képzésnél nemcsak elő-
térbe nem jöhet, de okvetlen mellőzendő is.
Ezen iskolák feladata oly munkás elemet ne-
velni, mely életcéljával tényleg az ipari fog-
lalkozást tekintse. Ebből kiindulva, részem-
ről az ipari érdekek szempontjából nem tar-
tanám kívánatosnak oly kedvezmények meg-
szerzését, melyek a szakiskolák végzőit
nemcsak befolyásolnák, de legtöbb esetben
veszélyeztetnék is. Ily intézménynek tekin-
tem részemről az egyévi önkéntességi jog-
nak jelen alakjában való kiterjesztését a szak-
iskolák végzett tanulóira, mert ez az intéz-
mény ez idő szerint úgy a közös hadsereg-
ben, mint a magy. kir. honvédségnél a tar-
talékos tiszti minősítéssel áll szoros kapoco-
latban, mely minősítés magában rejt a csi-
ráját annak, hogy az ipari szakiskolákat vég-
zett tanulóknak oly ambíciókat keltsen fel,
melyek őket rendeltetésüktől, a tényleges
ipari foglalkozástól elterelhetnék.

— **Szocialista katonák.** *Galgóczy* hadtest-
parancsnok Przemyslből ma hirtelen Bécsbe
utazott. A tábornagy utazását összekötte-
tésbe hozzák a szocialistákkal egyetértésben
levő katonák letartóztatásával.

— **Hivatalos eskü.** *Zubor* Andor, az új
rendőrfogalmazó a tanács mai ülésén tette le a
hivatalos esküt.

— **Távirdahivatal Radnán.** A m. kir. posta-
és távirda vezérigazgatósága Aradvármegyében
a *mária-radnai* posta- és távbeszélő hivatalnál,
azzal egyesített távirdahivatalt rendeztetett be.

— **Házasság.** *Szántó* Mihály, az aradi- és
csanádi epyesült vasutak központi tisztviselője,
cs. és kir. tartalékos hadnagy, a napokban ve-
zette oltárhoz *Günther* Mariska kisasszonyt.

Tenner László a Fonciére biztosító társa-
ság aradi főügynökségének hivatalnokja elje-
gyezte a szép *Waszits* Meriska kisasszonyt, *Wa-
szits* György leányát.

— **A perzsa sah Loubet-nek.** *Contrexéville*-
ből táviratozzák, hogy a perzsa sah, aki ma
Oroszországba utazott, *Loubet* elnökhöz táviratot
küldött, melyben a párisi fogadtatásért mond
köszönetet. *Loubet* szintén sürgönyileg vá-
laszolt.

— **A nyári színház teteje.** Megirtuk, hogy
a hét elején pusztító orkán az aradi nyári szin-
ház tetejét erősen megrongálta; nagy darabon
letépte arról a kátrányos papírt. A tanács mai
ülésén foglalkozott a dologgal. A tető kijavítá-
tása 60 korona költséget okozott, de a repará-
ció nem veszi elejét annak, hogy hasonló al-
kalommal esetleg a színházban nem lehet ját-
szani. Segitene a dologon, ha a színház fedelét
egész terjedésében bevonnák kátrányos papír-
ral, mely így kétszeres lenne. Az azonban ezer
korona költséget igényelne. A polgármester, te-
kintettel a város anyagi helyzetére ellenzte
ezt s így a mérnöki hivatal által beterjesztett
összeget a számvevőség elé terjesztették azzal,
hogy ha majd lesz erre alap, tudassa a ta-
nácscsal.

— **A püspök keresztfia.** Egy szegedi izraelita
polgár, a családjával egyetemben elhatározta,
hogy áttér a római katolikus vallásra, *Majláth*
Gusztáv erdélyi püspökhöz fordult, hogy vál-
lalja el a keresztapaságot. A püspök udvariasan
kitért a megtiszteltetés elől és egyik szegedi
plébániai hivatal utján tudatta, hogy a kereszt-
apasággal nagy kötelességek hárulnának reá,
aminek nem tudna eleget tenni — a nagy tá-
volság miatt. Mert ő a keresztapa állandóan
Erdélyben tartózkodik, a keresztfiu pedig Sze-
geden. Ezért nem fogadhatja el a megtisztelte-
tést, bármennyire fáj is érte a szíve, stb. Meg-
örült a levélnek a reménybeli keresztfiu és
rögtön visszaírt a püspöknek:

Kegyelmes uram!

Keves keresztapám! Ha csak a távolság a
baj, azon könnyen segíthetünk. Miután azt nem
kívánhatom, hogy eminenciád jöjjön az én ked-
vemért Szegedre lakni, — ami bevallom — iga-
zán szerénytelenség volna tőlem, úgy vélem a
kérdést megoldhatónak, hogy én költözöm majd
családommal együtt Gyulafehérvárra, ugyis meg-
untam már ezt az unalmas Szegedet.

Eminenciád kegyes válaszáért esd hű keresztfia:
X. Y.

Ettől a levéltől aztán megijedt *Majláth*
püspök és körülbelől azt írta vissza, hogy ha
a levél írója jön, akkor ő megy el Gyulafehér-
várról. Hir szerint már el is utazott titokban
és ismeretlen helyen fog most nyaralni az
idén.

— **Mérnökök és építészek doktorátusa.** *Zü-
richből* jelentik, hogy miután az ottani Schwe-
izer-Politechnikum tanári kara a mérnökök és
építészek számára adandó doktor titulus mel-
lett nyilatkozott, a Politechnikum hallgatóinak
nagy része népes gyülekezetben helyeselte a
tanárok határozatát.

— **Tűzhalál egy lámpa miatt.** Borzalmas ha-
lállal mult ki ma reggel *Mojsza* Tanaszie, az
ujszentannai községi peczér, a ki igen jóra-
való becsületes ember volt s a maga szerény, de
nem éppen diszes hivatalát tisztességgel töl-
tötte be egész haláláig. *Mojsza* Tanaszie teg-
nap reggel felment a község házára s a pénztá-
rostól átvette évi járandóságát. A sok pén-
öröme egy kis murit csapott, melynek nem
ugyan a rendőrség, de a késő éjjel talált véget
vetni. Beborozott állapotban botorkált haza a
kikapós peczér s mivel felesége nem akart az
ő kedvéért felkelni s meggyújtani a lámpát,
Mojsza maga állott neki a nagy munkának.
Mivel nem volt teljesen biztos a keze, a lám-
pát fellökte s a kiömlő petroleum a már égő
gyufától tüzet fogott. A peczér megijedt s a
mint a tűz után kapkodott, hogy azt eloltsa,
ruhája is meggyuladt s a szerencsétlen ember

oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy reg-
gel 4 órakor nagy kinok között meghalt. Fele-
sége a baleset után rögtön hívatta ugyan az
orvost, de ez már nem tudott segíteni a bor-
zasztóan összeégett emberen.

— **Cseh-francia barátkozás.** A prágai köz-
ség tanács mai ülésén jelentették, hogy a pol-
gármester holnap három község tanácsos kísé-
retében Párisba utazik és a párisi község ta-
nácsnak számos prágai emlékszóbor rajzát fogja
átadni. Két rajzon cseh és francia nyelven
emléksorok diszelegnek, melyben a prágai kép-
viselet rokonszenvének van kifejezés adva a
francia nép iránt. Az emléksor a következő:
„Hires cseh művészek dolgoztak e képeken és
az azokat magukba foglaló szekrénykén és e
munkát megáldotta az a rajongó szeretet és
meleg rokonszenv, melylyel mi a dicső francia
nép és annak fővárosa iránt viseltetünk.

— **Lótuszvirág a — pálinkásboltban.** Nagy-
várad mellett a Szent-László fürdőben van egy tó.
Annak a tónak sötét kék vize soha be nem fagy,
mert az örök tűz mélységéből fakad forrása. Es a
tó feneketlen sötét hinárjából télen-nyáron buja tün-
dérerdő né. Széles, kövér, haragos zöld levelek usz-
nak a víz színén és a levél közepén nyílik a vízi-
sellők mesebeli virága, a lótuszvirág. Oly szép, oly
poétikus és oly rövid életű! Reggel bujik ki a
sejtelmes bimbó a levelek közül, a déli nap már
meghasítja az áttetsző, hófehér szirmokat és estére
elenyészik az egész virág, mint egy röpke gyermek
álom. A fürdővendégek olykor szeszvedélyes szere-
lemmel tépdésnek bokrétát belőle; minden virágért
az életüket teszik kockára és mikorára haza érnek
a csokorral, a lótusznak csak bus emléke az, a mely
a kezükben hervadozik. Mert az volt a hévvezek tün-
dérének sorsa eddig, hogy néhány óráig káprázta-
son, azután visszakerüljön a hinár rejtelmes enyé-
szetébe. De csak eddig. Most egy szeszgyáros
vegyelemmezte a lótuszvirág szirmait és pompás likört
készített az esszenciájából. Likör a lótuszvirágból!
Igy él majd a mulékony életű lótuszvirág tovább a
— pálinkás boltokban.

— **Egy hadnagy tragédiája.** Tragikus esetet
telefonál bécsi tudósítónk. *Schum* Péter olmtüzi
Landwehr-hadnagy ma egy szállóba ment ked-
vesével, *Köller* Paula színésznővel. Alig tele-
pedtek meg a szobában, két lövés zaja csödi-
tette össze szálló személyzetét. A szolgálak neki-
estek a zárt ajtónak, betörték s mire a szo-
bába hatoltak, vérökben fagyva találták mind-
kettőjüket. Sem a hadnagy, sem a színésznő
már nem volt életben. *Schum* zsebében a rend-
őrség egy levelet talált, a melyet egy bátyjá-
hoz intézett az öngyilkos. Bucsuzó levelében
elmondja bátyjának, hogy végzetes tettének
egyedüli oka a kedvese, *Köller* Paula, a ki meg-
csalta őt. „Csalfaságáért halállal kellett lakol-
nia — írja az öngyilkos — de nélküle én sem
tudok élni, azért inkább magam is köve-
tem őt.“

— **Két férjet mérgezett meg.** *Kolozsvári*
tudósítónk telegrafálja: Szenszációs letartózta-
tás történt a közeli Szász-Fenes községben.
Kádár Jánosnét elfogták és vizsgálat alá he-
lyezték, most az a vád merült föl ellene, hogy
két férjét megmérgezte. Mind a két holttestet a
törvényszéki orvos fölhonczolja.

— **Gyilkos bankár.** Szörnyű eset történt
ma délben Varsó legnépesebb részében, a Fre-
ta-uton *Szenszky* Henrik varsói bankár a nyílt
utcán meglötte *Koszka* nevű 18 éves kedvesét.
A gyilkosság oka: a bankár féltékeny volt.

— **Kutatás egy antiszemita lap szerkesztő-
ségében.** A berlini *Statsburger Zeitung* című
antiszemita lap szerkesztőségében, mint tudósi-
tónk telegrafálja, a rendőrség nagy házkuta-
tást tartott s elkobozta a konitzi gyilkosságra
vonatkozó összes kéziratokat.

— **Füüdőelet a Balatonon.** *Siófok* évről-évre előkelőbb és mind nagyobb számú fürdőközönséget gyűjt a magyar-tenger hullámai köré. Legutóbbi kimutatásunk óta csaknem megkétszereződött a vendégek száma. Ez idő szerint ott tartózkodnak: gróf Batthyányi Elemér, gróf Csekonic Gyula, gróf Zichy István és családja, gróf Nádasdy Tamás és családja, gróf Pejacsevich Albert, gróf Cziráky, Fenyvessy Ferencz főispán, a braganzai herceg, gróf Sigray József, gróf Karácsonyi Aladár és családja, Szemere Kálmán huszárszázados, Horthy Jenő huszárcapitány, báró Eltz főhadnagy, Rohonczy Gedeon orsz. képviselő és neje, Fejérváry Ervin, Lits Gyula orsz. képviselő, Geist Gáspár nagybirtokos, Fejérváry Géza őrnagy, gróf Wenckheim Dénes, stb.

— **Ovónői kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Lakatos* Sarolta okleveles kisdédvönőt a *lippai* állami kisdédvönőkhöz kisdédvönővé kinevezte.

— **Ötszörös gyilkosság.** Szikczó bars megyei községben a napokban borzalmas bűntényt követtek el, melynek öt ember élete esett áldozatul. Ugy történt, hogy *Rebenyik* Antal szikczó lakost feleségével és három gyermekével kiközül az egyik 14, a második 9 és a harmadik 5 éves fiugyermekek, e hó 10-én reggel az ágyban fekve halva találták. Az esetről azonnal jelentést tettek az előjárásnak, mely a holttesteket megvizsgáltatván, azokon a halottkém mérgezési tüneteket észlelt. Az előjárás nyomában jelentést tett az aranyos-maróthi törvényszéknek, honnan a vizsgálóbíró, a királyi ügyész és a törvényszéki orvos a helyszínén mejelent, s a megéjtett bonczolás alkalmával kétségtelenül megállapította a mérgezési esetet. A helyszíni szemle alkalmával az asztalon egy darab kukorica lisztből süttött pogácsát és egy üvegben egy kevés pálinkát találtak. A jelenvolt orvosok megállapították, hogy egy pogocsába, mint a pálinkába *strichnin méreg volt keverve*. A házban lakó többi szomszédok kihallgatása alkalmával megállapították, hogy a mérgezés előtt való este a pogácsát és pálinkát *Rebenyik* Antal nővére *Botnyák* Mihályné vitte *Rebenyik*ékhez s este azt fogyasztotta el a család vacsorára. *Botnyák*né hosszas vallatás után beismerte, hogy ő vitte a mérgezett pogácsát és pálinkát testvéréhez, Beismerte azt is, hogy azért pusztította el a családot mert egy darab földet a testvére elpörölt tőle s ezt akarta visszaszerezni, a mit csak úgy remélt elérni ha az egész család elpusztul s ez uton a testvére vagyonát ő fogja örökölni. A mérget *Bobus* Anna újbányai kuruzsló asszonytól kapta és ennek a tanácsára követte el a mérgezést. A vizsgálóbíró mind a két asszonyt letartóztatta és bekísértette a törvényszéki fogházba.

— **A nedves kávé.** Több nagyváradi fűszerkereskedő kártérítéssel fordult az ottani fővámm hivatal ellen azért, mert a raktárban felhalmozott, még ki nem váltott kávé mennyiségük megromlott, még pedig, mint ők állították, az épület nedvessége miatt. Az ügyben szakértői helyszíni szemle volt, mely megállapította, hogy a kávé kis mértékben romlott meg s ezt nem az épület nedvessége okozta, mert azt a bizottság száraznak találta. Tegnap érkezett meg a budapesti fővámmigazgató ez ügyben hozott határozata. A fővámmigazgató a kereskedőket minden kártérítési igényükkel elutasította, mert az áruk jó karban tartásáról a tulajdonos kereskedők kötelesek gondoskodni.

— **Patkányméreggel megéjtett vendég.** Egyik szentesi szállóba, amely K. Gusztáv vendéglős tulajdona, egy este beszállt egy utazó, aki midőn szobájába aludni tért, az őt kiszolgáló szobalánytól szóda bikarbonikát kért üdítőszerrül. A leány visszaemlékezett, hogy a szomszéd szobában egy doboz fehér por van s azt tüstént behozta a vendégnek a kért gyógyszer

gyanánt. A vendég a fehér porból poharába öntött s azt vízzel feloldva, meg is itta. A szernek nagy hatása volt, akkora hatása, hogy másnap reggel a vendéget halva találták az ágyban. A megéjtett törvényszéki bonczolás megállapította, hogy a vendég *arzenikum mérgezés* következtében halt meg, vagyis a szobalány szóda bikarbonika helyett patkányméreggel vendéglte meg. A borzalmas esett nagy feltűnést keltett. A törvényszék a szobalánnyal együtt a szállótulajdonost is bűnvádi pörbe fogta, aki pedig az egész esetben teljesen ártatlan volt. A bűntény a közönség nagy érdeklődésétől kísérve járta meg az első és másod-bíróságokat, míg végre a szegedi tábla ítélete után a kuria elé került. Mint fővárosi tudósítónk jelenti, a királyi kuria mai ülésén foglalkozott az érdekes ügygyel s ez alkalommal az összes vádlottakat s első sorban K. Gusztávot is, *teljeten fölmentette*.

— **Halálozás.** Özv. *Helfer* Ferenczné szül. *Kremmer* Terézia a maga, valamint számos rokonai nevében is mélyen megtört szívvvel tudja a szeretett férj, illetve apa, após, nagy-anya, testvér, rokon és jóbarát *Helfer* Ferencnek, folyó évi július hó 14-én, reggeli 5 órakor, életének 78-ik s boldog házasságának 44-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban történt elhunytát. A boldogultnak földi maradványai folyó évi július hó 15-én d. u. 5 órakor fogtak *Határ* utca 7. számú saját házból a felső temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért folyó évi július hó 16-ikán, d. e. 10 órakor fog a főt. *Minorita*-atyák templomában az ezek *Urán*ak bemutatni. Áldás emlékére! Arad, 1900. július hó 14-én.

— **Önként jelentkezett gonosztevő.** A szegedi kir. ügyészség veszedelmes gonosztevőre tette ma a kezét. Fogságba helyezett egy legényt, aki a bűntettek egész sorozatát követte el. Gyujtogatott, lopott és több rendbeli betörést követett el rövid két-három hó leforgása alatt. Néhány nappal ezelőtt nagy tűz pusztított *Lele* községben. Elhamvadt éjnek idején *Kuzma* Gergely gazdálkodó háza. A vizsgálat megállapította, hogy a házat *Kovács* Márton klárafalvai molnáregény gyujtotta föl. Napokon keresztül föl járt a ház padlására és onnan ellopott több értéktárgyat és nagy mennyiségű gabonát. Amikor már kiürítette a padlást, fölgyujtotta a házat, hogy így eltüntesse a lopás nyomait. A gonosztevő két nappal ezelőtt Szegeden járt és *Talpay* Mihály vízi molnárt rabolta meg. A molnar felismerte a rablót és följelentette a csendőrségnek, a mely üldözöbe is vette a veszedelmes gonosztevőt. Két napon át üldözték a csendőrök a betyárt, aki azonban nagy ügyességgel mindig kikisiklott a kezeik közül. Egyszer, amikor már a nyomában voltak a csendőrök, a Tisza hullámaiba vetette magát és ily módon menekült meg üldözői elől. A csendőrök nem hagytak föl az üldözéssel, mire a gonosztevő beláta, hogy nem menekülhet. Csendőrkézbe azonban nem akart jutni, nagyon rettegett az üldözőitől. Inkább önként jelentkezett s *Vajka* Károly kerületi börtönigazgató azonnal letartóztatta az előtte megjelent gonosztevőt.

— **Katonazene a parkban.** A Baross-parki kioszkban holnap, *vasárnap* délután 5 órától este 8 ig a csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara nagy hangversenyt rendez. A belépés díjtalan. Kedvező idő esetén *hétfőn* este 8 órától 11-ig szintén játszik a katonazene. Belépti-díj 20 kr.

— **Keresnek százharminczöt gyakornokot.** *Szél* Ernő aradi posta- és táviró főnöktől a következő értesítést vettük: A magyar királyi posta-, táviró- és telefon-hivatalban 135 gyakornokjelölti állást akarnak betölteni. Pályázhat, a ki középisikolát, vagy ezzel egyenrangú más intézetet érettségi vizsgálatlalt sikeresen végzett, 18-ik életévet betöltötte és magyar állampolgár. A pályázó községi erkölcsi bizonyítványnyal feddhetlen előéletét, közhatósági orvososi bizonyítványnyal pedig ép és egészséges, a posta- és távirószolgálatra testileg alkalmas voltát tartozik igazolni. A sajátkezüleg irt és felszerelt kérvények, a már szolgálatban állók

által felettes hatóságuk, a közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró, vagy polgármester után f. évi július hó 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajtanak nyerni: a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta- és táviró-igazgatóságokhoz nyújtandók be.

— **Gyilkos robbanás.** A németalföldi *Halder* városkában ma nagy szerencsétlenség történt. A rakodóparjon vigyázatlanság következtében két bomba felrobbant. *Három hajószolga szörnyet halt*, tizennégy súlyosan megsebesült.

— **A nyomorék öngyilkossága.** Rémes historia történt ma délben Bécsben az északkeleti pályaudvaron. Egy fiatal nyomorék ember, majdnem gyermek még, *flaubert* fegyverrel agyonlőtte magát. Hogy öngyilkosság avagy szerencsétlen véletlen volt az ok, még nem tudták kideríteni. A szerencsétlen áldozat *Fölkel* mozdonyvezető 18 éves *Leo* fia, aki mindkét lábán sánta, balkezére is nyomorék. A beteg ifjut mindig kocsin vezették. Madélben háromkerekű tolokocsija ott állt a pályaudvaron, hol a nyomorék unokaöccsével játszadozott és igen jókedvűnek látszott. Rokonának kezében *Flaubert*-puska volt, melylyel czélba lőtt. A játék folyamán *Leo* arra kérte rokonát, hogy a fegyvert adja oda neki. Midőn a puskát kezébe vette, tréfálva mondta:

— Igy, most agyonlövöm magam!
A szerencsétlen nevetett ez ötletén és tovább játszott a fegyverrel, a mit mellének szegezett és a következő pillanatban elhangzott a lövés. Vértől elboritva bukott le a tolokocsjáról a nyomorék ifju. A golyó mellébe furódott és tüdejét roncsolta szét. A mentők már nem adhattak segélyt, *Fölkel* pár pillanat múlva meghalt. Hogy a szerencsétlen ifju tényleg életét akarta-e kioltani, vagy véletlenül sült el a fegyver — még nem volt kideríthető, de minden jel azonban öngyilkosságra mutat. A szegény nyomorék többször említette atyja előtt, hogy életének egyszer véget fog vetni. Betegsége nagyon lehangolta és buskomorrá tette. Holttestét fel fogják bonczolni.

— **Családi dráma.** *Zittariból* sürgönyzik, hogy ott ma borzalmas családi tragédia játszódott le. *Menzel* póstasegéd tisztt 32 éves özvegye három gyermekével együtt a vízbe ugrott. A holttesteket még nem halászták ki. A borzalmas tett oka gyógyíthatlan őrvöngés, mely a család több tagját vitte a halálba.

— **Meggyilkolt államfők.** Egy külföldön megjelenő lap összeállította, hogy hány uralkodót öltek meg a tizenkilencedik században. Az első áldozat I. Pál orosz czár volt, akit 1801. márczius 23-án összeesküvők megfojtottak Pétervárott a Mihajlov-palotában. Utána következett III. Szelim szultán, akit IV. Musztafa, miután uralomra jutott, börtönbe vettetett és 1808. májusban megfojtatott. *Kapodistrias* grótot, a görög állam elnökét alig három évi uralkodás után 1831. október 9-ikén *Nanpliában* *Mauromihalis* Konstantin és *György* négy tördfőessel meggyilkolta, éppen amikor a *Spiridion*-templomba lépett. *Károly* pármái herceget 1854-ben gyilkolták meg. I. Danilo montenegrói fejedelem nyolcz esztendei uralkodás után 1860-ban vérbosszunak lett áldozata. A fejedelem ugyanis egy parasztot kivégeztetett s ezért a kivégzettnek a fia, anyja fölbujtására, meggyilkolta őt *Cattaróban*. *Lincoln* *Abrahámot*, az Egyesült-Államok tizenhatodik elnökét, *Booth* *Wilkins* szinész 1865. április 14-én a *washingtoni Ford*-színházban előadás közben a szinpadról lőtte agyon. Három évvel később, 1868-ban, *Obrenovics* *Mihály* fejedelem gyilkos kéztől esett el *Belgrádhöz* közel, a *Topcsider*-kertben, 1870-ben agyonlőtték *Haiti* elnökét, *Salvanét*, 1875-ben meggyilkolták *Ecuador* elnökét, *dr. Garcia* *Morenót*. *Abdul-Azizt*, a harminczkettedik török szultánt 1876. május 30-ikán lemondásra kényszerítették s 1876. június 4-ikén állítólag természetes halállal halt meg. De 1881-ben néhány főbb állami tisztviselő ellen indított pörben kiderült, hogy *Abdul-Azizt* éjjel börtönben meggyilkolták, *Garfieldet*, az Egyesült-Államok huszadik elnökét egy éhező fanatikus ember, *Guitran* 1881. július 2-ikán mellbe lőtte. Az elnök harmadfél hónapig szenvedett s szeptember 18-ikán belehalt sebébe. II. *Sándor*

orosz császár 1881. márczius 31-ikén egy diszszemlérel visszatérve, bombamerényletnek lett áldozata. 1870. július 7-ikén meggyilkolták Merendezt, San Salvador köztársaság elnökét s 1894. július 24-ikén Caserio olasz anarkista meggyilkolta Lyonban Carnot francia elnököt. 1898. szeptember 10-ikén Lucheni meggyilkolta Erzsébet magyar királynét. Végül a múlt év közepén az egyik amerikai állam elnökét gyilkolták meg. Meggyilkoltak tehát összesen kilenc elnököt, két császárt, két fejedelmet, két szultánt, egy herceget és egy királynét.

— **Turista-halál.** Lienz-ből táviratozzák: Tegnap a Grossvenediger csucson, nem messze a prágai kunyhótól, két turistát eltemetett a lavina. Mind a kettő meghalt.

— **Mikor a fokhagyma kölni vizzé változott.** Lajos Fülöp fiáról, az aumalei hercegről, ki a hetvenes évek elején Magyarországon járt, mulatságos apróságot mesél el gróf Vay Sándor Régi nemes urak, urasszonyok című, most megjelent könyvében.

A herceg — ugymond — Magyarországon való időzése alatt több ízben vadászott Kőburg herceg vacsi uradalmában s vadászatokon részt vett József főherceg is, kinek nagybátyja volt a már elhunyt fejedelmi vendég. A herceg gyakran évődött unokaöccsével s különösen azt nem tudta felfogni, micsoda élvezet lehet abban, mikor József főherceg az ő kurta makrapipájából szívja a magyar szüzdohányt.

— Próbálja meg csak egyszer, — mondotta neki a mi főhercegeünk, — majd megtudja!

A francia vendégben felébredt a kíváncsiság, szerzett is egy rövidszáru, vörös cseppipát, olyant, aminőt a dabasi meg a gyóni atyafiak használnak és amelyiknek két krajczár volt az ára. Megtönte aztán az örökényi nomokon termett szüzdohánnyal, rágyújtott, szitta s egyszerre csak így szólt mosolyogva:

— Vous avez raison . . . csakugyan jobb, mint a cigaretta; füstje nem bántja úgy a szemet s a nyelvet is kevésbé csipi.

Nagy öröme teit abban is, ha tüzet gyújtottak a hajtok és a szabadban piritották a kenyeret, meg sütötték a szalonnát. — Megtanult nyársat faragni és lekuporodva a rüzsé lángja mellé, nagy szakértelemmel csepegtette a szalona zsírt a szép pirosra pörzsölődött kenyérré. József főherceg kíséretének valamelyik tagja megkínálta foghagymával és azt mondta, hogy csak így igazán piritos a piritos. A foghagyma szaga azonban sehogysem tetszett a hercegnek.

— Ez a magyar vanília fenség! — biztatta a mokány huszártiszt.

A herceg a nagy unszólásra megevett egy darab piritost foghagymával. De a finom párisi gavallért bántotta a szokatlan illat s ellenhatásul az utitáskájában levő kölni vizesüvegből ivott néhány kortyot. Mikor aztán az urak vadászbédre gyűltek, sehogysem tudták elképzelni, honnan ered az egyszerű, vacsi tisztartói lakban a kellemes illat. Végre rájöhettek, hogy a herceg lehellete olyan fűszeres.

— Csodálatos, pedig foghagymás piritost evett velem, — sugta oda egyik szomszédjának a huszártiszt.

A francia vendég meghallotta, mire finom mosolylyal fordult feléje és így szólt:

— Lásza, ez az igazi metamorfózis; a fokhagyma kölni vizzé válik a francia emberben.

— **Pályadíj tanítóknak.** Az aradi *Kölcségyesület* pályázatot hirdet 200 korona jutalomra. Ennek elnyeréséért olyan aradmegyei tanítók folyamodhatnak, a kik magyar dalárdák szervezése és vezetése körül kiváló munkásságot fejtettek ki és ezt hatóságilag tudják igazolni. A folyamodványok folyó évi augusztus hó 20-áig nyújtandók be az egyesület elnökségéhez.

— **Fogadás a német udvarnál.** A berlini udvar minapi fogadóestélye a Kölnische Zeitung közlése szerint így folyt le: Az összes hölgyek és urak már felórával előbb gyülekeztek össze rangjuk szerint a termekben, a folyosókon, hogy a felségek előtt történendő elvonulás annál gyorsabban mehessen végbe. A hölgyek udvari öltözetben jelentek meg több méter hosszú uszálylyal, ami sok kényelmetlenséget okozott a hölgyeknek, mert addig, míg a felvonulás meg nem kezdődött, a karjukon hordozták az

uszályt. Az urak diszkabátja annál dusabb aranyozással van ellátva, minél magasabb a viselőjének rangja, úgy, hogy a miniszter diszkabátja egyezernégyszáz márkába került. Az öreg urak az alsóruhák miatt panaszkodnak, mert a térdnadrág trikó, fehér vagy fekete harisnya és csatos czipő viselését teszi szükségessé, ami nem a legkellemesebb nekik. Sok idős hivatalnok a hideg téli időben bizony meg is hült. A képviselők között a térdnadrág ijesztőleg hatott, mert akiknek nincs joguk katonai egyenruhát viselni, nem is járnak el az udvari ünnepekre, míg az első német császár idejében, mikor még a térdnadrág nem kapott udvarképességet, nagyon sokan jelentek meg a királyi várban. A felvonulás több óráig szokott tartani és a lovagteremben megy végbe. A teremnek különös dísz ad a remek pohárszék és a hegyi kristályból készült karos gyergyatartók, amelyek alatt Luther állt a wormszi országgyűlésen. Apródok, kamarások és udvari tisztviselők kettős sorfala közt vonultak el a vendégek a felségek előtt. — Mindenki kétszer mélyen meghajtja magát. Egy szót sem váltanak és csak a zenekar gondoskodik arról, hogy az elvonulás ne kinos csöndben történjék. Aki kifejezte hódolatát a felségek iránt, hazahajtat. A hölgyeknek várniok kell férjükre, apjukra, akik az őket megillető rangsorban következnek egymás után. A királyi vár fehér termében találkoznak, ahol alkalmuk van egy csésze teát, egy kis süteményt, vagy egy pohár bort élvezni eltávozásuk előtt. Az idén ujitást hoztak be, an nyben két részre osztották a fogadást, vagy mint ott nevezik a defilir-court. A katonák nem vettek részt a fogadáson. Őket máskor fogadta volna az udvar, ha a német császárné anyja meg nem hal.

— **A rendőrség üldözöttei.** Ma egyszerre három helyről is kapott sürgőnyt az aradi rendőrség, hogy kisebb kaliberű gonosztevőket tartóztasson le. Az egyik sürgöny Dicső-Szent-Mártonból jött, hogy *Miskolczy Jenő* postai segédtsit 360 forintot elsikkasztott és megszökött. Nagykárolyból arról értesítették a rendőrséget, hogy *Jónász Jakab* hatvan esztendőszolga 60 koronát lopott a gazdájától. Debreczenből *Uri Kálmán* nevű csavargó szökött el, több tiltott cselekedet elkövetése után. Személyleírása szerint nem lesz nehéz ráakadni, amennyiben vastag, tompa orra és fölötte nagy szája van.

— **Nagy írói sikerek.** Sehoh a világon nincs annyi jövedelmük a regényíróknak, mint Észak-Amerikában. Ott könnyen megeshetik, hogy egy regényíró rövid néhány hónap alatt dúsgazdag emberé válhat. A legnagyobb ilyen nemű siker Lewis Wallaceszel történt, akinek *Ben Hur* című könyve (1881), hatszázezer példányban jelent meg eredetiben és német fordításban is rendkívül elterjedt. Csaknem ilyen mértékben terjedt el a lengyel *Sienkiewicz Henrik Quo vadis?* című regénye, amely szintén Észak-Amerikában érte el a nagy kelendőséget. Mind a két könyv történelmi tárgyú a keresztyénység első idejéből. Angol fordításban a lengyel író műve fél milliónál több példányban kelt el Észak-Amerikában. Mivel pedig Oroszország és Amerika között a szellemi tulajdonra vonatkozólag semmiféle szerződés nincsen, kérdés, vajjon a lengyel szerzőnek lesz-e ebből a nagy amerikai sikerből haszna. Pedig, hogy milyen volt az a siker, azt legjobban az is bizonyítja, hogy a fordítónak, *Jeremiah Cortinnak* 25 ezer dollár jutott. Ujabban *C. M. Vercott*nak *David Harum*-ja és *Vinston Churchillnek*, a *Pretóriából* nemrégiben megszökött haditudósító névrokonának *Richard Carvel* című történelmi regénye szerzett nagy népszerűséget Észak-Amerikában. *David Harumból* eddig 360.000, *Richard Carvelből* 250.000 példányt adtak el. A *David Harum* sikerének egy kis tragikus háttere is van. Szerzője, aki már nagy beteg volt, amikor hosszas hiábavaló fáradozások után sikerült végre első munkájának kiadót találni, fél évvel a könyve megjelenése előtt meghalt és nem is

sejtette, hogy ez a munkája egész Észak-Amerikában ismertté fogja tenni a nevét. Mindezeket a szerzőket azonban felülmutta egy pap, *Ch. M. Sheldon*, aki különböző egyházi iratok után 1896-ban kiadta *In His Steps* című regényét, amelyből eddig három millió példány jelent meg. Észak-Amerikában a kiadók erősen kereték az ilyen eredmények után, hogy voltaképpen mi is egy könyv nagy sikerének a titka és természetesen nem állapíthatták meg pontosan ezt a titkot. Bizonyos, hogy Észak-Amerikában sem feltétlenül örökbecsű az a könyv, amelynek nagy a sikere. Hanem az nyilvánvaló, hogy az ottani közönség kiválóan kedveli a történelmi és vallásos tárgyú regényeket. Mindenféle mellékkörülmények is megakadályozzák még a legileményebb fejet is abban, hogy kitalálja a regények népszerűségének a receptjét.

— **Gyermekzenekar Ujaradon.** *Martini* Mátyás ujaradi vendéglőjében holnap vasárnap az 50 tagból álló híres gyermekzenekar nagy hangversenyt rendez.

— **Egy csekély kísérlet,** sőt az üzlet futólagos megtekintése is már elegendő arra, hogy *Porter* Vilmos koronásáruházához féltetlen bizalmat nyerjünk és azt mint állandó bevásárlási forrást megkedveljük. Azon általános elismerés, melyet napról-napra fokozódó mérvben úgy a helybeli, mint széles körben a vidéki közönség is *Porter* Vilmos koronás áruházával szemben tanúsít, az teljesen érthetővé lesz akkor, ha személyes meggyőződést szerzünk magunknak, hogy mily szolid elvek szerint lesz ezen áruház vezetve.

— **II. Miklós csár mindennapi élete.** A csár nem kél fel korán, mert nyolcz óra is van, mikor oda hagyja az ágyat. Kilencz óraker teázik a czárnéval, s már fél órával később van a dolgozószobájában és olvassa az újságokat. Ha hinni lehet *Laudet*nek, a *Nicolas II.* intime francia szerzőjének, aki egy fejezetet szentel ebben a könyvében *II. Miklós* mindennapi életének, úgy a csár nagyon szorgalmasan olvassa a különböző országok újságait. Egy órát olvas az orosz birodalom hatalmas ura naponkint. Tizenegyedfél óraker sétál egy kicsit annak a kastélynak a kertjében, amelyben éppen tartózkodik. Tizenegy óraker hozzáfog az állami ügyekhez, miközben minisztereit fogadja és pedig az a beosztás, hogy egyszerre két minisztert bocsátanak audienciára. Azután következik a rendes audiencia. A mindennapi audienciák befejeztével a csár reggelizik a feleségével, majd sétál vele a parkban. Visszatérve, ismét audienciákat ad, mialatt a czárné a miniszterek, vagy nagykövetek feleségeit fogadja. Délután négy órával nyolczig *II. Miklós* egyedül dolgozik a szobájában és pedig a beérkezett híreket, törvényjavaslatokat, az összes kormányzóságokból beözönlő iratokat nézegeti át. Nyolcz óraker ebédel a családja körében, de többnyire vendégek is hivatalosak a czári asztalhoz, többnyire tisztek és tudósok akiknek a társaságát a csár és a czárné, úgy látszik, nagyon kedveli. Kilencz-tíz óra tájban, a szerint, amint nincsenek, vagy vannak vendégek, a csár újra dolgozószobájába vonul és csak éjjelkor hagyja abba a munkát. De ilyenkor rendesen vele van a czárné is, aki munkál, vagy ha az nem zavarja fenséges urát a munkájában, zongorázik is. Vasárnaponkint a csár és a czárné elmegy együtt a templomba. Pihenő óráiban nagyon szeret a csár muzsikát hallgatni, de *Wagner*ért nem igen lelkesedik. Nem buzgó vadász mint az apja volt, csak a parforoe vadászatokban van gyönyörűsége. De a lewntenist szenvedélyesen szereti és a legtöbb szabad idejét annak szenteli. Hanem a nemzeti eledeleket épp úgy szereti, mint az apja. Kedvenc ételai közé tartozik az ugynevezett *Kilki*, apró halacska, amit angol és finn tengeröblöben halásznak. Az italok közül különösen kedveli a pezsgőt és a bordeauxi borokat.

— **T. üzletfeleink szives tudomására** hozzuk hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Krisztály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

Zsarolásért elcsapott adótiszt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, július 14.

Egy idő óta a szegedi városházán megdöbentő sűrűn fordulnak elő fegyelmi vizsgálatok, melyek legtöbb esetben a gyanuba vett tisztviselő bűnösségét derítik ki. Országos hirre tett szert Huszka Jenő alszámvevő ügye, ki ma is börtönben ül a városi szállítások miatt. Szendrey Pál tanácsjegyző viselt dolgait szintén a törvényszékhez tették át. Ugyanide jelentették fel Rózsa Lajos irnokot, a ki sikkasztott. És van még egész sereg függőben és vizsgálat alatt lévő fegyelmi ügy.

Ma, mint tudósítónk jelenti, Papp Károly adótisztet mozdították el a hivatalától zsarolás és többrendbeli visszaélés miatt, melyeket egész véletlenül fedeztek fel.

Papp Károly, aki adótiszt minőségben volt alkalmazva a városi adóhivatalban, azzal volt vádolva, hogy rutul visszaélt hivatali hatáskörével és több olyan büncselekményt követett el, melyekkel érzékenyen megkárosította az adófizető közönséget.

A vád szerint a hűtlen adótiszt Miklósi adókézből összejártva, jogtalan uton vagyoni hasznot szerzett magának zsarolás útján, amennyiben kizsákmányolta a közönséget. Fodor Károly dr. adóügyi tanácsnok, az adóhivatal főnöke, véletlenül rájött Papp Károly manipulációira és erélyes kézzel megindította ellene a vizsgálatot. Természetesen ezalatt a városi adóhivatal tisztjét büntetésével együtt felfüggesztették az állásától.

Azóta a legapróbb részletekre is kiterjedő vizsgálat egy perczig sem szünetelt és máig Papp Károly fegyelmi ügyének az aktái annyira kiderítették az adótiszt üzelmeit, hogy a város fegyelmi választmánya meghozhatta az ítéletét a vádlottak fölött.

Ma délután 4 órakor nyitotta meg Kállay Albert főispán a fegyelmi bizottság ülését, melyen jelen voltak: Tóth Pál dr. főjegyző, Ivánkovits Sándor dr. főügyész, Kalner Elek pénzügyigazgató, Rósa Izsó dr. és Wagner Károly köztörvényhatósági bizottsági tagok.

A fegyelmi-ügy ismertetése után a bizottság alapos tárgyalás alá vette a vádbeli cselekményeket és miután kétségtelenül bizonyosodott a felfüggesztett adótiszt bűnössége, a fegyelmi bizottság meghozta ítéletét, mely a következő:

Papp Károly adótisztet hivatali visszaélések miatt hivatalától való elmozdításra ítélik, ügyét pedig átteszik a büntető törvényszékhez. Miklósi kézből Papp adótisztal történt összejártásáért ketszáz korona pénzüntetésre ítélték.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Július 15. Az aradi dalegylet népünnepélye (Városliget). — Az aradi szabómunkások szakegyletének júliusa (Csálai erdő). — Hangverseny és táncvizsga Gyorokon. — Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegélyező egyletének működvelői előadással egybekötött táncvizsga (Uj-Arad, Martini-vendéglő.)

Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliusa (Csálai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) Estély Gyorokon. Holnap, vasárnap fog lefolyni Gyorokon az a kiválóan érdekes estély, melyet az ottani iskola alapja javára rendeznek. Az estély programjába, melyet már közöltünk, felolvasás, hangverseny és egyéb számok vannak felvéve, végül pedig táncmulatság. A műsoron aradiak is szerepelnek, s mint értesülünk, a vendégek között is azámo-

san lesznek Aradról. A Nádasdy kastélyban lefolyó estély 8 órakor veszi kezdetét.

(=) Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egylete I. é. július hó 15-én vasárnap Uj-aradon az uradalmi sörház (Martini-féle vendéglő helyiségében) a betegsegély alapjára jótékonycélu táncvizsgalomal egybekötött működvelői előadást rendez, mely alkalommal színe kerül Vissza a műhelybe, iparos ifjak részére írt 4 felvonásos színmű. Ezt követi Box és Cox vígjáték 1 felvonásban. Belépti-díj: az előadásra és táncvizsgalomal, személyjegy 80 fillér. Előadás kezdete 8 órakor.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi kereskedők köre július hó 15-én vasárnap, d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat lapunk útján meghívja: Tedeschi Viktor, elnök. Kálmán József, b. igazgató. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Elnöki előterjesztés az alapszabályok módosítása iránt. 3. Elnökségi jelentés a nyugdíj és záróra ügyében, előterjesztés a kereskedelmi alkalmazottak III-ik országos kongresszusáról. 5. A tisztikar és választmány kiegészítése választás után. 5. Indítványok tárgyalása.

TANÜGY.

Arad középiskolái.

— Az évvégi jelentésekről. —

Arad, július 14.

Csaknem hetven oldalra terjedő, csinos könyv az aradi állami főreáliskola ideai értesítője, amelyet Boros Vida igazgató bocsátott közre.

Az értesítőt Babiák Nándor, az intézet fiatal és tehetséges tanára vezeti be egy nevelésügyi értekezéssel „A modern pedagoga alapelvei” czim alatt. Babiák összehasonlítja a pedagógiát a többi tudományokkal, majd végig fut a nevelési elvek történetén, éles szemmel vizsgálja a pedagógia mai állapotát s nevelésügyi fejtegetéseit módszertani vonásokkal vegyítvén, a pedagógia célját és a nemzeti életre való hatását tárgyalja tüzetesebben.

A hivatalos rész adatai szerint az igazgatón kívül 12 tanár és 7 hittanár működött az intézetben; a rendkívüli tárgyak tanításával 6 tanárt (gimnáziumi és polgári iskolai) foglalkozott. A rendes és rendkívüli tárgyak anyagának részletezése, a könyvtárak és szertárakról szóló jelentések és a jövő évre használandó tankönyvek felsorolása után az értesítő az ösztöndíjak és alapítványokra tér át, majd két irodalmi pályázatot találunk, amelyekre a helybeli középiskolák felső osztályu növendékei pályázhatnak.

Ezután következik az érettségi eredménye. Tösgyökeres aradiak bizonyára emlékeznek olyan időkre, mikor a helybeli reáliskolában 4—5 ifju érettségizett. Ez idén 16-an jelentkeztek, akik közül 5 jelesen, 5 jól, 4 egyszerűen állta ki a vizsgálatot, ketten pedig javító vizsgálatra bocsájtattak.

Tizennégy lapon van leírva az intézet ideai története, végül az ifjuság érdemsorozata következik. A növendékek közül jeles bizonyítványt kaptak:

Dömötör László, Eckhart István, Fetter Elemér, Kocsis Iván, Nesnera Odön (I. o.), Kaufmann Béla, Kocsisovszky Lajos, Korbuly József, Sztrojny Szilárd (II. o.), Bakonyi Kálmán, Halász Jenő, Szathmári Béla, Szerinka László (III. o.), Fabianecz Emil, Reicher László (IV. o.), Wilhelm Tibor (V. o.), Boros Béni, Déghy Aladár, Dietrichstein Viktor, Pivny Béla, (VI. o.), Pichler Fülöp, Schwarzenberg A. (VII. o.), Austerweil Géza, Heeger Antal, Schönhauer Odön, Varga Lajos (VIII. o.)

A füzetet statisztikai adatok és a jövő évre szóló általános tudnivalók rekesztik be.

A csinos füzetet az Aradi nyomda részvény társaság állította ki.

Burián János id. igazgató teszi közzé az aradi kir. főgymnázium ideai jelentését, a melynek irodalmi részében Dobos Károly dr. „A legrégebb római inskripcziók nyelvtanának főbb sajátosságai,” Kereskedő László pedig „Hogyan rajzolja Homeros az emberi testet” czimű értekezéseket közölnek. Az igazgatón kívül 17 rendes és 2 helyettes tanár tanította a rendes

tárgyakat. 7 tanár a vallástant, ugyancsak 7 a rendkívüli tárgyakat.

A jövő évre vonatkozó tudnivalókból kiemeljük a következőket:

A kik az ideai tanév végén a következő osztályba még be nem iratkoztak, azok szeptember 1. 2. és 3. napján iratkozhatnak be, 3-án azonban csak a III. osztály növendékei vételnek föl. Az V. osztályba lépők szülője, vagy gyámja köteles bejelenteni, hogy a növendék a görög nyelvet-e, vagy a görögptóli tárgyakat fogja-e tanulni?

A füzet javarészét a részletezett tanítási anyag, érettségi tételek, testi nevelés, a szertárak állapota, e segítő egyesület s hasonló leírások foglalják el, majd az intézet ideai története után az ifjuság érdemsorozata s a statisztikai kimutatás következik.

Rendes tanuló volt 397, magántanuló 7, érettségi vizsgálatra jelentkezett 15 tanuló, ezek közül jól érett 5, egyszerűen öt, visszavetett öt.

A legjobb bizonyítványokat kapták:

Dezsői János, Embey Iván, Keller Benedek (I. a.) Boros József, Ruzsics Ferencz (I. b.) Jánossy József, Kadas Károly (II. a.), Antalffy István, Dániel Lajos, Greiner József (II. b.), Dávid József, Friedrich Péter, Haslinger Ferencz, Miklósi Kornél, Rajz Elek, Singer Lajos, Tiszti Lajos (III. o.), Eckhart Ferencz (IV. o.), Glück Izidor, Kronstein Károly, Schuster Odön (VI. o.), Szabó Frigyes (VI. o.), Jánossy Imre, Pichler Ottó (VII. o.)

A dévai áll. főreáliskolába minden évben számos aradi növendék jár, miért is Téglás Gábor igazgató évenként el szokta küldeni az intézet értesítőjét. Az igazgató földrajzi értekezése és Krenner Miklós ünnepi beszéde (ápr. 11.) foglalja el a nem hivatalos részt, majd a taneszközök, tanítási anyag stb. leírása után a statisztikai adatokat látjuk, a melyből kitűnik, hogy az idén 10 aradmegyei növendéke volt az intézetnek.

(—) Felső leányiskolai tanfolyam. A legutóbbi tanfolyam szép sikere következtében a jövő tanévre egy ötödik oszt. felső leányiskolai tanfolyam létesül, a mennyiben elegendő számú növendék jelentkezik. Feltételi és magán vizsgálatot tehet egyik állami felső leányiskolában az oly növendék, ki a polgári leányiskola negyedik osztályát sikerrel végezte, de felvétetnek az olyanok is, kik ily bizonyítvány hiján csakis általános műveltséget kívánna: szerezni. A tanítás sulypontja e tanfolyamban a magyar irodalomra és az idegen (német és francia) nyelvekre esik, ugy szintén kellő gond fordítatik a művelődés-történelem, matematika és fizika tanítására. Főczélja az oktatásnak széleskörű általános műveltség nyújtása. A felső leányiskolai hatodik osztály sikeres végeztével a növendék a tanítóképző harmadik évfolyamába léphet fel és így tanítónői oklevelet is szerezhethet. A tandíj évenként körülbelül 200 korona, mely havi részletekben is fizethető. Részletesebb felvilágosítással szolgál július hó végeig a tanfolyam vezető tanára: Dr. Somogyi Gyula, Minorita-épület II. em. 21.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= A szőlők veszedelme. A folyó év gazdasága csapásait tetézi az a sok gombabetegség, a minek terjedését évek óta nem tapasztalt mérvben fokozza esős, hűvös időjárásunk. Különösen a szőlő peronoszporája terjed rohamosan, ugy, hogy vidékek szüretét fenyegeti pusztulással. Az utóbbi kedvező évek folytán az idén l'anyhán védekeztek termelőink, nem igen véve észre, hogy a rézgálicz-keveréket az első permetezés után bizony lemosta az eső és sok helyen másodsor maig sem permeteztek. A kár már nagy, de erélyes védekezéssel még sok megmenthető. A mai kritikus idők legjobb védekező szere a peronoszpora ellen a dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por”, mely biztos hatásu, könnyű kezelésű és óriási előnye, hogy a permetezés után rögtön a szőlő levelére tapad, a védekezést még ily változó időben is feltétlen biztossá teszi, a mennyiben az eső le nem mossza. Ily kritikus időkben, mint a mostaniak a dr. Aschenbrandt-féle „bordói-porból” 2%-os oldatot használjunk, vagyis vegyünk egy hl. vízre két kilogrammot. A „bordói-por” gyors

használásával még sokat megmenthetnek a magyar szőlőtermelők idej szüretükből. A dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por“ ára kilogrammonként 5 kg. csomagban 80 fillér, 10 kg. csomagban 80 fillér; 50 kg. zsákban 76 fillér. Megrendelhető a „Borászati Lapok“ kiadóhivatalában Budapes (Köztelek), a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél“ Budapest (Alkotmány-utca 31. sz.) és a vidéki megbizottaknál. — Ne mulasszák el a szőlőgazdák a hasznos szernek minél gyorsabb alkalmazását.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Pfszter János, *Uj-Arad.* — Schwarcz József *Budapest.* — Kohn Adolf, *Német-Keresztur.* — Löwenstein Sándor, *Siklós.* — és Löwy Miksa *Zólyom.*

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, július 14.

Délitőzsde. A buzakinát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 10.000 métermázsza került forgalomba 5—10 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanemű forgalom nélkül. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.70—7.71
Rozs októberre	6.78—6.79
Zab októberre	5.22—5.24
Tengeri júliusra	5.83—5.84
Tengeri augusztusra	5.80—5.81
Tengeri 1901. májusra	4.73—4.74
Repcze augusztusra	13.30—13.40

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.68—7.69
Rozs októberre	6.78—6.79
Zab októberre	5.8—5.84
Tengeri júliusra	5.24—5.25
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1901. májusra	—
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	673.25
Magyar hitelrészvény	693.75
Les/ámtolóbank részvény	459.—
Rima-Murányi vasmű részvény	517.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	662.75
Közuti vasut	589.50
Városi villamos vasut részvény	292.—

S z e s z ü z l e t.

— Július 14. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 9/10, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Július 14. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 89 — 90 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 94 — 95 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 93 — 94 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 93 — 94 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredetű (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 94 — 95 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 93 — 94 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 92 — 93 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásze:ü levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendő. Szokászerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vetelárából a vevő javára 4/10 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sortélszám. Július 11-én volt készlet 43721 darab, július 12-én főlhajtott 748 darab, július 12-én elszállított 369 darab, július 13-án maradt készletben 44100 darab. Uzlet: Kissé kellemesebb.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. július 14.

Magyar aranyjárdék 4/10	96.25
Magyar koronajárdék 4/10	91.—
Magyar arany 4 1/2 0/10	100.50
Magyar ezüst 4 1/2 0/10	99.60
Magyar keleti vasut	97.50

Magyar földterhermentesítési kötvény	90.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.35
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	138.50
Oszták papírajárdék	97.25
Oszták járdék ezüst	97.—
Oszták járdék arany	96.25
Koronajárdék	96.75
1860-iki államsorsjegyek	134.50
Oszták-magyar bankrészvény	1720.—
Magyar hitelbank részvény	693.75
Oszták hitelintézet részvény	673.50
Oszták-magyar államvasut	663.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.30
Német birodalmi márka	118.50
London	242.20
Páris	96.50

A nyaraló és fürdőző

közönség szives figyelmébe ajánlom 30,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható; s a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom minden jelesebb terméke képviselve van, úgy, hogy az a legnagyobb igényeknek is megfelel.

Kölcsöndíj: havi 60 kr; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. Egyben van szerencsém tudatni, hogy könyvtár ifjúsági részét olykép egészítettem ki, hogy utóbb beszereztem még minden eddig megjelent ifjúsági iratot és ifjúsági folyóiratot, u. m. „Magyar-Lányok, Kislap, Lányok lapja, Hasznos mulattató stb. úgy, hogy most az ifjúságnak egy nagyválasztékú, teljes és gyönyörködtető olvasményokban bővelkedő, nagy könyvtárt bocsáthatok a szünetidő alkalmával rendelkezésére. A könyvek újak és tiszták. Vidéki bérlők a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

Atzél Péter-utca I. szám, (az udvarban.)

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi július hó 15-én:

Délután 3 1/4 órakor, fél árákkal:

A pórul járt pénzügykomiszárius.

Énekes bohózat a Bach-korszakból, 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette: Szentirmay Elemér.

SZEMÉLYEK:

Berkényi . . . Fenyéri Mór.	Czafranek . . . Mezei Péter.
Derkényiné . . . Bácsné.	Peti, huszár . . . Erczkövy K.
Emilia . . . Harmath J.	Julcsa . . . Felhő Rózsi.
Leider Emilia Tolnayné.	Eva, dajka . . . Szabó L.
Zálay Béla . . . Palágyi L.	Nanziatenus . . . Hegyessi Gy.

Kozdote 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árákkal:

LURI-LURI

a három Mefisztó ördögös mutatványal.

EZT MEGELŐZI:

A görög rabszolga.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Owen Hall. Fordította: Makai Emil és Pásztor Arpad. Zenéjét szerzette: Sydney.

SZEMÉLYEK:

Antonia . . . Kőrösi G.	Licina . . . . . Turi M.
Iris . . . . . Felhő Rózsi.	Silvius . . . . . Gáthy K.
Marcus . . . Fenyéri Mór.	Manlius . . . . . Hajnal D.
Helfodoros . . . Andorffy P.	Lolius . . . . . Szadai F.
Aspasia . . . Rédei Szidi.	Corius . . . . . Szakó V.
Archias . . . Boda F.	Melanopis . . . Tolnainé.
Diomed . . . Erczkövy K.	Constans . . . Acs Mihály.

Kozdote 8 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Július 14. —

Fehér Kereszt szálloda. Weisz Henrik utazó Budapest. — Schwarcz Ferencz utazó Bécs. — Ré-dai János ügyvéd Budapest. — Stern Rezső kereskedő Szolnok. — Riesz Rudolf utazó Bécs. — Orvy Eleméry Jenőné magánzó Kísjenő. — Cso-

konics Oszkár utazó Budapest. — Rakenstein Bernát utazó Budapest. — Darmstein Vilmos utazó Berlin. — Kohn Lipót kereskedő Győr. — Móhlbach Rezső utazó Remscheid. — Székely Antal kereskedő Prága. — Ottó Vilmos utazó Linz. — Grünvald Károly utazó Bécs. — Wagner Rezső utazó Bécs. — Dr. Békes Sándor ügyvéd Budapest.

Vass szálloda. Seidner N. birtokos Berzova. Possert Ferencz téglagyáros Borossebes. — Rauchmacheff Jakab tűzér Gyulafehérvár. — Békeffy Sándor állatorvos Zombolya. — Königstein József utazó Bécs. — Keresztes Lajos jegyző Barakony. — Bing Gusztáv jegyző Bécs. — Strasser Lajos birtokos Gurahoncz. — Csicsáki József utazó Budapest. — Klein Mór utazó Szolnok.

Központi szálloda. Széll Akos kir. közjegyző Szeged. — Rónay Mihály százados Fogaras. — Koncz Akos városi tanácsos Debreczen. — Dr. Pülöp Géza ügyvéd Borosjenő. — Kormos Aladár albiró Lugos. — Kulcsár Samu utazó Budapest. — Horn Gyula utazó Budapest. — Singer Miksa utazó Bécs. — Darabant János ügyvéd Vinga. — Kovács Lajos könyvelő H.-M.-Vásárhely. — Vedres Mihály kárbeclő Szeged.

KÜLÖNFÉLÉK.

A bölc s népszámláló.

Népszámláló biztos: Hány éves asszonyom?

Nó: De uram!

Népszámláló biztos: Bocsanat — azt akartam

kérdeni, hány évvel fiatalabb mint a szomszédnője?

Nó; Az már más!

Egy miniszterelnök életéből.

Giuseppe Saracco, az új olasz miniszterelnök igen érdekes ember, kiről most jellemző apróságot elevenítenek fel. A piemonti tartományban született s szülővárosának, Acquinak sok éven át polgármestere volt. Polgármestersége idejében, a hatvanas években az olasz városok legüzbjé szobrot emelt Camillo Cavournak, az olasz birodalom megalkotójának. Acqui város polgársága is hasonlóképpen akart cselekedni s ezért a polgármesterhez fordultak, hogy hirdessen pályázatot a szoborra. A takarékos polgármester azonban lehetőleg kimélni akarta a város pénzét s ezért másként cselekedett. Végig kutatta az összes szobrászok műterméit, míg az egyiknél megtalálta az államférfiu szobrát, mely egy kissé el volt hibázva s ezért a szobor megrendelői nem vették át. Ezt a szobrot Saracco olcsó pénzért megvette s diadalmenetben Acquia vitette. Mostán hogy a leleplezés ünnepeinek költségeit is megtakarítsa, kora hajnalban fölkel s néhány emberével fölállította a szobrot. Mire a városka polgárai fölkeltek, a szobor már ott diszelgett a város főterén.

Mégis jobb.

— Oh, lehet az embernek sok pénze és mégis boldogtalan.

— De mégis csak jobb, ha az ember boldogtalan pénzzel, mint pénznélkül.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjél 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

NAPIREND.

Július 15. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Legsz. Megv. — Protestáns naptár: Legsz. Megv. — Izraelifa naptár: Templom elfoglalás böjt. — Görög-keleti naptár (július 2.): Boldogasszony m. — A nap két 4 óra 3 perczkor, nyugszik 7 óra 37 perczkor. — A hold két 8 óra 59 perczkor, nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Július 16. Hétfő. Róm. kath. naptár: Karm. boldog. asszony — Protestáns naptár: Karm. boldogasszony. — Görög-keleti naptár (július 3.): Jácint vértanú. — A nap két 4 óra 4 perczkor, nyugszik 7 óra 36 perczkor. — A hold két 9 óra 27 perczkor, nyugszik 8 óra 56 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 759.5 milliméter, délután 2 órakor 759.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 17.0, délután 2 órakor C° + 24.8. — Szel iránya és ereje reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor EK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 4 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, meleg.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Július 15. Az aradi hentesek kölesönös sárbiztosító szövetkezetének közgyűlése délután 4 órakor (Ipartestület.) — Az aradi kerékpárklub kirándulása Magyarádra. — Az oratórium-egylet rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Schreyer-konzervatórium)

Július 22. Az aradi és aradmegyei közép- és kiskereskedők társulatának közgyűlése délután 2 órakor (Kereskedelmi- és iparkamara.)

Július 28. Jegyzőválasztás Medgyes-Egyházán.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12-13. Országos pinceszüvés Aradon.

NYILTTÉR.*

Hálás köszönet

mindazon rokon, jóbarát és ösmerősnek, kik boldogult kis leánykánk

Kornélia

temetésén megjelenésük és koszoru küldése által mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek.

Vatianu Gyula,
és családjá.

Katonazene hangverseny a Baross-kioszkban

MA, VASÁRNAP

1900. július hó 15-én d. u. 5 órától egész 8 óráig a

a 33. gyalogezred zenekara,

karmesterük személyes vezetése mellett, válogatott műsorral

nagy hangversenyt

rendez,

melyre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Díjtalan bemenet.

Kiváló tisztelettel

Nagy Lajos

bérlő.

Kellemes idő esetén holnap, hétfőn is katonazene lesz, este 8 órától 11-ig, 20 kr. beléptidij mellett.

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi elenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csalhatatlan hatású

dalmáciai rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle.)

melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zárszallagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatású **molypusztító** is nálunk kapható.

ROHITSCHE SAUERBRUNN
GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhely
gyomor-máj-és
vesebetegségek,
csukorbetegség,
epék, torok és
gégehurut-bántal-
makban szan-
adók, szívmérs.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasutállomás: Poltschach.

GYÖNYÖRÜ NYÁRI TARTOZKODÁSI HELY.

239

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt-és fényes cellodin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastel-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . **6** korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárát a m. kir. posta mellett

TÖRVENYKEZES.

§ **Negyvennyolcz lopás bűne** terheli Beck Jakabot, ki ma az aradi törvényszék előtt állott mint vádlott. A lopásokat, melyek közül harmincz betöréses volt, egy év leforgása alatt követte el Aradon. Tyuk, liba és hasonlók képezték az ő zsákmányait, melyeket rendszeren az éj folyamán lopott el. Nappal szemlélő köru-tra indult s mikor besötétedett, megkezdte munkáját. A szárnyasokat azután másnap a felesége eladta a piacon, vagy pedig kocsmárosokhoz vitte. Egész rendszeres szállítói voltak ilyen formán egyes kocsmárosoknak. A törvényszék Becket **2 és fél évi fegyházra**, a feleségét pedig orgazdaságért **2 havi fegyházra** ítélte. A vádlottak felebeztek, az ügyész megnyugodott. Beckné ártatlannak mondja magát s azt állítja, hogy neki tudomása sem volt a szárnyasok lopott voltáról.

REGÉNY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: **Liptai Imre.**

[4]

(Folytatás.)

— Sok mindennek hijjával vagyunk mi, — mondá kis idő mulva bizonyos melankóliával. De aztán hirtelen megváltoztatta a hangját és Ásaninhoz fordult. No de se baj, én is azt mondom, amit egy szindarabban énekelnek: „Borura derü.”

— Ez az én elvem is, — mondá a fiatal ember nevetve. — Én minden lehetőt elkövetek, hogy Gundurovot is a magam elveire hóbítsam és ha exczellenciád is egyetért velem, akkor mindjárt hasznosíthatjuk is ezt az eljárást.

— Hogy érti ezt?

— Azt ajánlottam Sergiusnak, hogy vegyen részt a mi színi előadásunkban és hogy vegye át, vállalja magára Hamlet szerepét. Ezt a szerepet ő már rég betanulta, mert rajong érte.

— Hiszen ez pomgás ötlet, Sergius Michaelovits! — kiáltott a herczeg, — ezáltal Konstantinowna Aglaé terve egészen tiszteletreméltó komoly jelleget fog nyerni!

— És minő pompás Ophéliánk lesz Mihailowna Lina herczegnő személyében — szó Ásanin lelkesülten.

— Mindenesetre. — szolt a herczeg szórakozottan, anélkül, hogy a két jóbaráttra figyelt volna . . .

— Hát tényleg Hamlet-et akarják előadni uram? — folytatta a herczeg, hirtelen megállva . . . Én Hamlet-et láttam, csaknem Európa valamennyi színpadán, még Weimarban is, Goethe vezetése alatt, de mondhatom, hogy engem egy előadás sem elégitett ki. Ez egy csodálatos mű és Hamlet maga rendkívül különös, komplikált jellem. Guizot-nak igaza volt, amikor azt mondta, hogy kétszázad nem volt elegendő, hogy ennek a mélyére jussanak az emberek.

— Ez tényleg úgy van, — szolt Gundurov — és hogy ez az alak annyira érdekes és annyira leköt minden embert, annak az oka valószínűleg az, hogy Hamlet jellemében csaknem minden ember felfedezhet olyan vonásokat, melyek az illető karakterének is megfelelnek.

— És bizonyára ezért oly hiányosak, ezért oly kevéssé kielégítőek a Hamlet-alakítások, — toldta meg a herczeg. — Az ön külsője egyébként nagyon megfelelő és illik ehhez a tipushoz. Szőke haj, halvány arc, ábrándozó tekintet, csak egy kissé karcsu, — mondá nevetve . . . Látják uraim, még ezt is milyen helyesen fogta fel Shakespeare. Hamlet zárkózott, könnyen izguló természetű, aki szeret álmódzni épp úgy, mint Héme, ez a modern Hamlet. Nos, az ilyen természetűek hamar elhiznak. Shakespeare geniusza a pszichológiai részletekre is kiterjed. Az ő Hamletje szőke és asztmában szenved. Emlékezzék csak a vívás jelenetre, amikor azt mondja az anyja: kövér és nehezen lélegzik.”

— Látom, hogy exczellenciád töviről-hegyire ismeri Hamlet-et, — mondá Sergius szerényen, — azt, hiszem, sohasem lenne bátorságom ahhoz, hogy ön előtt jatszam.

— Azt akarja ez jelenteni, — szolt a

herczeg az előbbi szigorúsággal, — hogy az ön Hamlet-je csak olyan emberek elé való, akik nem tudnak kritizálni és akik képtelenek megérteni ezt a szerepet? Legyen egész nyugodt. Hemzsegni fognak az ilyenek a színház nézőterén.

— Ne higyen neki fenséged, — szolt Ásanin élénken, — én meg vagyok győződve, hogy ő jobban alakítja Hamlet szerepét, mint a legfőbb angol, vagy német interpretálók.

— Annyi bizonyos, hogy ennek a legfőbb karakterisztikus vonását senki sem foghatja fel jobban, mint egy orosz és ez a határozatlanság és a kitartás hiánya.

— No, ez igaz, — szolt Ásanin nevetve. — Az orosz, Brulow szerint a legnagyobb dologra is vállalkozik, de a legkisebbet sem viszi keresztül.

— Igen, — válaszolt a herczeg — de ezen inkább sirni kellene, mint nevetni.

— Gundurov kocsija eközben közeledett a fölépcső feljárathoz, ahol Larion herczeg állt a fiatal emberekkel. Gundurov szolgálja éppen azzal volt elfoglalva, hogy Ásanin bőröndjét lemelve.

— Hívj egy szolgát, — parancsolta a herczeg — és kérd el a kulcsot a fiatal emberek szobáihoz . . . Együtt akarnak lakni, vagy külön-külön?

— Megbocsásson fenséged, de én úgy beszéltem meg a dolgot Ásaninnal, hogy csak idáig kísérem, innen pedig a nagynénémhez megyek, aki már . . .

— De annyi ideje mindenesetre van, hogy egy csésze teát igyék. Egy óra alatt Szaszinóba lehet jutni, most pedig csak fél hétre jár. — mondá a herczeg órájára tekintve. Az ön nagynénje sok jó tulajdonságai között csak rendelkezik azzal is, amivel én, hogy télen, nyáron hat órákor kelek.

— Télen, nyáron! — kiáltott Ásanin.

— Igen. Es én melegen ajánlom mindenkinek, hogy ugyanezt tegye. Ezt az életmódot követem husz éves korom óta és mondhatom, pompásan érzem magam mellette. Ebben a tekintetben olyan embernek a példáját köve-

tem, akit nagyon közlőül ismertem és végtelenül becsültem és aki nem más, mint Lavater . . . De itt van az ön szolgálja . . . Vezesd az urakat szobáikba és hozz nekik teát és kávét . . . Az ön Walkowszki barátja, a kastélynak szintén ebben a szárnyában lakik. Nem fogok öntől elbucsuzni. Ön megfogja engedni nekem kedves Mihailovits Sergius, hogy a megszokott reggeli sétámat folytassam, ez az én egészségemnek egy olyan sine qua non feltétele. — Aztán mind a két fiatal embert barátságosan köszöntve eltávozott.

— Nagyon tetszik nekem, — mondá Gundurov, — előkelő és magas műveltségű.

— A mellett csipős, — tette hozzá nevetve. — Eszrevetted őt a kis ostorcsapást, melyet nekem szánt, amikor rólunk, oroszokról szólva, azt mondta, hogy nálunk nagyon hiányzik az akaraterő és kitartás.

Most egy folyosóra értek. Ide nyultak a vendégszobák ajtai. A kissé még álmos szolga egyik ajtó felé haladt. — Parancsoljanak az urak belépni. Ide tetszett? — kérdé ásitozva.

— Előbb Walkowszki urral szeretnék beszélni, — mondá Ásanin.

— Walkowszki? — ismételte a szolga kérdő hangon.

— Majd leírom neked, — mondá Ásanin jó kedvében: — olyan fogai vannak, mint a farkasnak. A haját közepén elválasztva hordja és egész nap átkozódva veszekszik a munkásával a színházban.

— Oh, akkor tudom már kit gondolnak az urak, — mondá a szolga a szeméit törülgetve. — Tessenek követni.

Walkowszki még az ágyban feküdt és borzas nagy haja rendetlenül omlott szét a párnákon.

— Nézd már ezt a „fanatikuszt!” — kiáltott Ásanin, — a ruháiban aludt el és annyi időt sem vett magának, hogy téli kabátját levetette volna. Ahogy állt és járt, egyenesen a színházból jövet, dőlt az ágyba! Hallatlan ficzkó!

— Kár volna felköltetni, szegény gyerek, olyan jól alszik, — mondá Gundurov.

De a léptek és beszélgetés mégis megzavarták Walkowszki álmát. Nyugtalanul hanykolódni kezdett az ágyon és egyszerre lecsukott szemekkel elkezdett kiabálni. No! Kész van-e már a kulissza?

— Föl! föl! — kiáltott Ásanin. No nézze meg az ember. Nyisd már ki a szemed vén korhely.

— Gundurov, Sergius?! — kiáltott Walkowszki. — Edes barátaim . . . Te eljatszod a doktort, ugyebár? — tette hozzá aggodalommal.

— Miféle doktort? — kérdé Gundurov elbámulva.

— Hát természetesen a „Léhák“-ban. Zaiblin a gazficzkó nem akarja elvállalni a szerepet.

— Hogy merészel egyáltalában a „Léhák“-ról beszélni, — szolt Ásanin, — azt hiszed, hogy Gundurov majd ideáll, hogy egy ilyen borzasztó darabban játszó? Különösen most am kor a herczeggel már megbeszéltük, hogy „Hamlet“-et fogjuk előadni.

— Hamlet! — kiáltott Walkowszki teljesen átváltoztatott arccal, miközben nyugtalanul kotorászott bozontos hajában . . . Melyik szerepet játszhatnám én abban? . . . Talán Horatiót, — tette hozzá félénken és lopva Ásaninra nézett.

— No, hallod, ezzel a pofával akarsz egy olyan fiatalos szerepet eljátszani? Hát nem emlékszel arra, hogy hogy jártál, amikor a „Fősvény lovagban“ mindenáron a gróft akar- tad eljátszani?

A „fanatikus“ pirulva csüggesztette le a fejét és igyekezett nagy csizmáiba bujni.

— Polonius, az volna egy szerep a te részedre, — folytatta Ásanin, — de még ebben is nagyon meg kellene magad erőltetni.

— Teljesen fölösleges minden megrögtetés, — mormogott Walkowszky, — még csak a próbákra sem megyek el . . . Én azokhoz az ideges színészekhez tartozom, akik a pillanat hatásának inspirációja alatt alkotnak.

(Folytatása következik.)

1677—1900. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világsi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Uj-Szent-Anna község gyámpénztára végrehajthatónak, Heller Ignác világsi lakos végrehajtást szenved elleni 586 kor. 21 fil. tökékövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a világsi kir. járásbiróság területén lévő, Arad-megyében fekvő, az uj-szt.-annai 724. számú tkvben az A + 2. sor (1198—1199. b.) h. r. sz. a. felvett 264—237. összeírású beltelkes ház mint ingatlanságra az árverést 918 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor Uj-Szt.-Anna község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 91 kor. 80 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1900. évi május hó 9-ik napján.

A világsi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Aknay Andor,
kir. jbiró.

2108

Chronométer és mű-óras.

Egry L. és Társa

chronométer és mű-óras. Látszerész (Optiker.)

ARAD, Szabadság-tér 19. szám.

(Rosenblüh H. és Társa divatáru-üzlet mellett.)

Mindennemű órák. — Látszerészeti (opticker) cikkek.

— Dusan berendezett —

Schweiczi zsebóra-raktár

arany, ezüst, ezüst-tula, nickel és aczél órákban. **Különlegességek:** chronométer, chronográf, negyed- és perc-ütő és ébresztő (vecker) zseborák, hordozható éjjeli-óri ellenőr (Wächter) órák.

A legújabb mintázatu falli, inga- és álló-órák (egy évben egyszeri felhuzattal), ugyszintén mindennemű disz, utazó irodai és ébresztő órák. Valamint torony, kastély laktanya, gyárak és telepek központi óráknak berendezését és azoknak javítását jótállással eszközöljük. — Tervek és költségvetések kívánatra bérmentesen.

Nálunk beszerzett, avagy javított órákért 3 évi jótállással kezeskedünk!?!

* EGRY L. ÉS TÁRSA. *

Orrcsüptetők

arany, ezüst, doublé, aluminium, teknősbéka, nickel, szarú, kaucsuk foglalattal, valamint a legújabb rendszerű foglalatl nélküli orrcsüptetők. Ugyszintén **szemüvegek**, (pápaszem), monokli, teknősbéka lordnyetek, minden minőségbeni nagy raktár, barométer, higrométer, ternoeméter minden formában és minőségben. Rendkívüli pontosságú orvosi hőmérők fürdőhőmérő, sűrűségmérő, tej, ecet, lug, fagyalt és minden más folyadékok mérője.

Hitelesített szeszmérők, bor, must, pálinka-mérők, stb.

Javításokat pontosan eszközölünk, meglepő olcsó árak mellett.

EGRY L. és TÁRSA

chronométer és mű-óras Látszerész (Optiker.)

Arad, Szabadság-tér 19. szám. — (Rosenblüh H. és társa divatáru-üzlete mellett.)

— Vidéki megrendeléseket postafordultával eszközölünk. —

Látszerész (optikus.)

Megyei és városi telefon 355.

**1900. évi tavaszi és nyári idényre
valódi brünni szövetek.**

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó	valódi gyapju szövetből.
	> 6.— és 6.90 a jobb	
	> 7.75 a finom	
	> 8.65 a finomabb	

Egy vég fekete szalon öltönyre **10 frt**, ugyszintén felöltő szövetek, turista loden, finom Kamm-garn stb. szállít gyári árában és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalattik.

1408

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléselt közvetlenül a fenti gyári cégnél tegye meg.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.

lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatók, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkoknak sajátja, elkerülhető. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy ki is maga vezetheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fény máz,

várgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tisztá fény máz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közepes nagyságú szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 91. márc.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vizsgálni a csekket s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokszor rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.

B.-Gyula: Fehér István.

Brád: Ábrahám István.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle világhírű**

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőgyör** egy doboz 70 kr. Kitűnő és **valódi Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság

és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek mennek Karlsbadba** holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapesten: **Török József és dr. Egger Leo „Nádor“** gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint mások bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadjon el, melynek minden egyes csomagoló papírosan Rozsnyay Mátyás név aláírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját termései menési édes borral keverve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Iglófüred

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasuti Állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 380 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely **ideggyengeség, légszervek bántalmazásban szenvedőknek, adu-lók részére.**

Jó konyha, mérsékelt árak, szon-gora, olvasó-terem, Lawn-Tennis.

Fürdővezd május 15-től szeptember végéig. **Elő- és utóidényben tetemes árleengedés.** — Fürdőorvos: **Dr. Neubauer Lajos.** — Posta és távirda-állomás helyben. Utazás Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Ruttka-Igló. Prospektusokkal szolgál

1404

a fürdőigazgatóság Iglófüred.

2315--1900. pm.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az Arad szab. kir. városi legtöbb adót fizetők névjegyzéke az 1886. évi XXI. t. cz. 25. szakasza értelmében a folyó évi július 13-tól július hó 20-ig terjedő 8 napon át hivatalomban közszemlére kitétetik, ahol azt az érdekeltek megtekinthetik, s az elleni felszólamlásai-katezen 8 nap alatt hozzám benyújthatják.

Aradon, 1900. július hó 11-én.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Alapított 1840.

Alapított 1840.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nagy nyári occassió július 1-től augusztus végéig.

Nyári kelmék, cretonok, zephirek, delain, battisztok, pique jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden

péntek délután

az összes árukból fennmaradt maradékok asztalokra, megtekintésre alkalmasan elhelyezve **félárban** lesznek elárusítva.

Nagy választékban vannak Doubl angol plaidek,

a melyekből egy most divatos gallér serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)
**Bámulatos gyorsan gyógyító
 olaj-sebtapasz, amely egyet-
 len a maga nemében s egy
 régi család titka.**

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női em-
 lők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.

==== Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona. ====

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy után-
 vétel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.**

Páratlan a THYMOL fog-creme!

THYMOL
 a legkellemeesebb
 fogtisztítószer,
 lidít, frissít.

THYMOL
 fehériti, szépíti és
 konserválja a
 fogakat.

THYMOL
 ártalmatlan, anti-
 septikus, eltávolítja
 a fogfájást.

THYMOL
 uton igen
 czélszerű.
 Nélkülözhetetlen.

THYMOL
 törvényesen védett
 HAZAI gyártmány.

THYMOL
 főülmul minden
 más fogtiszt-
 ítószeret.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.
 6 tubus diszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve.
 Egyedüli készítő és fészétküldési raktár:

SCHWARTZ illatszergyára
 hygien. kosmet labororium 2806

— Budapest, VII., Damjanich-utca 28. sz. —
 Gyári raktár és fiókület: Temesvárott.
 Főraktár: VOJTEK és WEISZ győgyári-nagykereskedésében.

Önkénytes ajánlati eladás.

A felszámolás alatt álló **Országos szőlőoltvány-
 telep r. t.** tulajdonát képező **Paulis-Baraczkán** fekvő

12 cat. hold 791 □-öl nagyságu szőlő

terméssel, épületekkel kerttel és ingókkal együtt, önkénytes
 ajánlat útján **szabad kézből eladó.**

A feltüntetett területből 4 cat. hold a legfinomabb cse-
 megefajokkal (160 faj) van 3 év óta betelepítve, 1 hold pedig
 még teljesen jó karban lévő európai régi szőlő, a többi terü-
 let parlag.

Ajánlattevő köteles bánatpénzül 2000 koronát letenni, kö-
 teles továbbá a vételár egyik felét ez év november 1-én, má-
 sik felét pedig 1901. május hó 1-én a bánatpénz betudásával
 lefizetni.

Ajánlatok **ez év augusztus hó végéig** adhatók be,
 mely ajánlatok jóváhagyását fentartja magának a felszámoló-
 bizottság.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az országos szőlőoltványtelep r.-társaság
 felszámoló-bizottsága
Arad, (Csanádi-palota.)

2093

Kiadó ház.

Az Edelspacher-utca 9.sz.
ház,
 szép gyümölcsös kerttel együtt
kiadó.

Bővebbet Márton István ház-
 tulajdonosnál, Edelspacher-ut-
 cza 7. szám alatt. 2102

Felhívás.

A volt Román-világosi taka-
 rék és segélybank hitelezői ezen-
 nel felhivatnak, hogy a felosz-
 lás alatt lévő fenti bank elleni
 követeléseiket ezen hirdetés
 közzétételétől számított hat hó
 alatt alólirott felszámolónál je-
 lensék be, mert ellenesetben
 azok a felszámolásnál tekin-
 tetbe vétetni nem fognak.

Dr. Hotorán Jakab,
 ügyvéd Világoson.

2106

A legjobb és legolcsóbb

fakonserváló szer

most és marad is a már 20 év óta kipróbált

Avenarius-féle szabadalmazott

Carbolineum

„CARBOLINEUM“-gyár Avenarius R. Amstetten

Aradon kapható Magyar Ferencz urnál.

Utánzatoktól óvakodjunk! 1228

Jutányos áron és feltételek mellett

==== **eladó:** =====

egy Magyar államvasutak gépgyára által
 1892-ik évben készült és csak rövid ideig
 használt

6 lóerejű = szalmatüzelésű

==== **cséplő-készlet,** =====

továbbá több teljesen jókarban lévő és azon-
 nal üzembe hozható

cséplő-szekrények.

Bővebb felvilágosításokkal szívesen szolgál

POLLÁK GYULA és FIA czég

mezőgazdasági gépraktára

ARAD, József főherceg-út 11. szám.